

SAPONIA D.D., OSIJEK

Godišnje izvješće

za godinu koja je završila **31. prosinca 2018. godine**

zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

	<i>Stranica</i>
Izvešće Uprave o poslovanju Društva	1-42
Odgovornosti Uprave za odvojene financijske izvještaje	44
Izvešće neovisnog revizora	45-49
Odvojeni izvještaj o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	50
Odvojeni izvještaj o financijskom položaju	51-52
Odvojeni izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	53
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima	54-55
Bilješke uz odvojene financijske izvještaje	56-106

SAPONIA D.D.

Izvešće Uprave o poslovanju Društva

UVOD

Izvešće Uprave o poslovanju	3
Poslovni model	4
Misija, vizija i korporativne vrijednosti	5
Korporativno upravljanje	6
Izjava o primjeni korporativnog upravljanja	7

Izvešće Uprave o poslovanju

Saponia je, u skladu s izazovima i prilikama u protekloj 2018. godini, ostvarila pozitivne učinke u području svoje ekonomske aktivnosti. Prilično složeno okruženje impliciralo je strategiju kontroliranog organskog rasta prodaje uz kontrolu operativnih troškova poslovanja i troškove interne transformacije. Održan je rast poslovnih prihoda uz ostvarenje EBITDA u donjem dijelu očekivanog raspona.

Uslijed materijaliziranog institucionalnog sistemskog rizika hrvatskog gospodarstva, primarni fokus je bila stabilnost novčanih tokova i likvidnost. Racionalnim upravljanjem pozitivnim novčanim tokovima od poslovnih aktivnosti u kombinaciji s neto pozitivnim novčanim tokovima od investicijskih aktivnosti, postignuto je smanjenje neto duga. Provedeno je restrukturiranje ročnosti obveza uslijed čega je neto radni kapital kao i ukupni radni kapital značajno poboljšán.

Situacija s Agrokorom, kao ključni događaj koji je obilježio 2017. godinu, je u 2018. godini dobila epilog. Nagodbom je u postupku izvanredne uprave nad Agrokorom, Saponia stekla 0,6% dionica Agrokora. Paralelno s tim, potraživanje od Agrokora je svedeno na nominalnu vrijednost stečenog udjela, a za potraživanje iznad stečenog udjela proveden je otpis. Uslijedio je negativni efekt na poslovanje tekuće godine i kontrakciju vlastitog kapitala.

Efikasnim iskorištavanjem i kombiniranjem vlastitih resursa adekvatno je kreirana marketinška ponuda. Brendovi Saponije drže čvrstu poziciju na tržištu, kako u Hrvatskoj, tako i na izvoznim tržištima. Lansirani projekti pokazali su se izuzetno uspješnim. Linija Micellar je uvedena u znak obilježavanja 50 godina Faks helizima, a paleta mirisnih varijanti branda Ornel je dopunjena zbirkom autentičnih elegantnih mirisa pod nazivom Ornel French Style.

Razvoj novih proizvoda kontinuiran je proces. Globalni trendovi i smjer u kojem se domicilna branša razvija, nameću potrebu tehnološke konkurentnosti i ulaganja u istraživanje i razvoj kao generatore daljnjeg rasta. Kapitalne investicije tijekom 2018. godine realizirane su u iznosu od 6,4 milijuna kuna. Namjera je u 2019. godini i idućih par godina snažnije investirati u tehničko-tehnološku opremljenost. Cilj je postići visoku razinu efikasnosti radi prilagođavanja trendovima poslovanja.

U predstojećoj 2019. godini obilježava se važan jubilej – 125 godina postojanja. I u tom ozračju i dalje je strateško opredijeljenje usmjereno stvaranju vrijednosti i zadovoljstva potrošača kreirajući snažne i kvalitetne odnose s kupcima. Prepoznatljiv poslovni model Saponije je poslovna uspješnost u kontinuitetu, temeljena na načelima kvalitete, održivog razvoja, socijalne odgovornosti i poslovne etike.

Poslovni model

Saponia je dio Mepas grupe koja u svom portfelju ima nekoliko značajnih poduzeća proizvođača priznatih hrvatskih brendova. U vlasničkoj strukturi Saponije, Mepas d.o.o. Široki Brijeg sudjeluje s 87,3 posto udjela u kapitalu.

Tijekom 125 godina postojanja Saponia se razvila u vodećeg proizvođača deterdženata i proizvoda osobne higijene u ovom dijelu Europe, s oko 800 zaposlenih. Proizvodni program sadrži četiristo proizvoda koji mogu zadovoljiti najrazličitije potrebe održavanja, higijenske sigurnosti doma i poslovnih objekata, kao i proizvode za osobnu higijenu. Svi proizvodi nastali su u laboratorijima Saponije i rezultat su znanja, inovativnosti, praćenja znanstvenih dostignuća i primijenjene suvremene tehnologije. Prepoznatljiva i postojana kvaliteta proizvoda Saponije utječe na povjerenje kupaca o čemu svjedoči kontinuirani rast udjela Saponijinih brendova kako na hrvatskom tako i na desetak inozemnih tržišta s orijentacijom na tržišta regije.

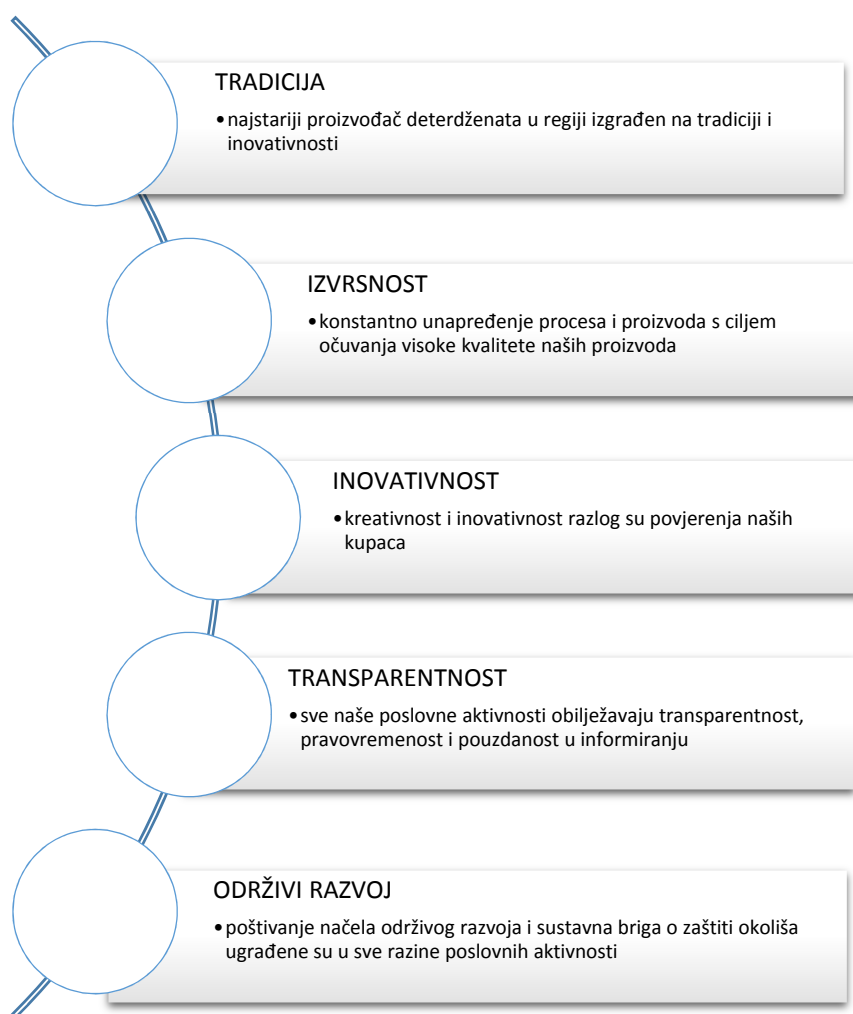
Poslovni model Saponije temelji se na konceptu stvaranja moderne, ekološki orijentirane tehnologije proizvodnje i sustava pakiranja deterdžentskih proizvoda. Razvijena je brend strategija utemeljena na principima cjelovitog pristupa kvaliteti, zadovoljenju ekoloških standarda i kreiranju vizualnog identiteta proizvoda u skladu s tržišnim trendovima. Snaga Saponije ogleda se u njezinim brendovima, a njihov neprekidan razvoj i uzlet rezultat je kontinuiranih investicijskih i inovacijskih aktivnosti.

Misija, vizija i korporativne vrijednosti

Misija Saponije: Svakodnevno unapređenje življenja razvijanjem kulture čistoće i zdravlja kao životnog stila.

Vizija Saponije: Saponia će biti vodeća deterdžentsko-toaletna industrija u regiji. Zahvaljujući inovativnim i superiornim proizvodima te korporacijskoj odgovornosti prema sveukupnom okruženju, Saponia će, ne samo zadovoljavati potrebe svojih klijenata iznad njihovih očekivanja, već i osigurati prosperitet svojih zaposlenika, dioničara i okruženja u kojem djeluje.

Korporativne vrijednost Saponije

Korporativno upravljanje

Saponija posluje u skladu s najboljom praksom u području korporativnog upravljanja koja se temelji na Kodeksu korporativnog upravljanja usaglašenom sa zakonskom regulativom Republike Hrvatske i usvojenim međunarodnim standardima i direktivama Europske unije. Kodeks je objavljen na stranicama Društva, kao i na stranicama Zagrebačke Burze.

Usvojena načela korporativnog upravljanja Saponije javno su dostupna na web stranicama društva i na službenim stranicama Zagrebačke burze. Sukladno zakonskim propisima Saponia je i za 2018. godinu izradila Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja kojom potvrđuje provođenje načela korporativnog upravljanja, a koje je također javno dostupno na službenim stranicama Zagrebačke burze, te je ispunila propisani upitnik s odgovorima na pitanja koje odredbe Kodeksa Zagrebačke burze i HANFA-e primjenjujemo, što je također dostupno na stranicama burze.

Kodeks korporativnog upravljanja Saponije omogućava transparentnost poslovanja te kvalitetnu zaštitu zaposlenika, dioničara, ali isto tako imenovanih nositelja odgovornih funkcija u Društvu. Cilj korporativnog upravljanja je stvaranje dugoročne ekonomske vrijednosti za svoje dioničare. U izvršavanju ove misije Uprava i Nadzorni odbor vode računa i o ostalim interesnim skupinama. Nadzorni odbor i Uprava dioničkog društva smatraju da se moraju održavati visoki standardi korporativnoga upravljanja te voditi briga o zaposlenicima, održivom razvoju i očuvanju okoliša. Društvo u okviru svojeg organizacijskog modela, u kojem posluje i unutar kojeg se događaju svi poslovni procesi, ima razvijene sustave internih kontrola na svim važnim razinama. Ti sustavi, među ostalim, omogućavaju objektivno i korektno predstavljanje financijskih i poslovnih izvješća, kao i kontrolu provođenja planova, analizu efikasnosti korištenja sredstava, kontrolu troškova, sagledavanje rizika i poduzimanje mjera za smanjenje svih rizika.

Usvojena načela temelje se na odgovornom upravljanju u svrhu uspostave visokih standarda korporativnog upravljanja usmjerenog prema otvorenom, profesionalnom i transparentnom pristupu u odnosima sa svim investitorima i cjelokupnom javnošću, s ciljem daljnjeg razvoja Društva po načelima modernog korporativnog upravljanja. Uspostavljeni kontrolni i nadzorni mehanizmi djelotvorno sprečavaju kršenje primjenjivih propisa u svim segmentima poslovanja uključujući i područja zaštite na radu, zaštite osobnih podataka kao i propisa vezanih uz zaštitu okoliša.

Korporativno upravljanje (nastavak)

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

- a) Saponia d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajedno izradile Uprava i Nadzorni odbor Društva, a usvojen je Odlukom Uprave broj 804/08. od 7.3.2008. godine i Odlukom Nadzornog odbora s 39. sjednice održane 7.3.2008. godine, te je objavljen na web stranicama Zagrebačke burze i glasilu Društva.
- b) Društvo se bez iznimke pridržava odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja.
- c) Društvo primjenjuje i preporuke Kodeksa korporativnog upravljanja koji su izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačka burza d.d., te je u vezi s tim Društvo ispunilo godišnji upitnik koji je objavljen na web stranicama HANFA-e i Zagrebačke burze d.d..
- d) Kroz svoju otvorenu i neograničenu komunikaciju sa stručnim službama Financija i kontrolinga Nadzorni odbor uspostavlja dobru i kvalitetnu unutarnju kontrolu u društvu u svrhu uspješnosti korporacijskog upravljanja, zakonitosti te transparentnosti u odvijanju svih poslovnih procesa u Društvu.

Stručne službe Financija i kontrolinga redovito dostavljaju pravovremene i periodične prikaze financijskih izvještaja i srodnih dokumenata prije javnog objavljivanja tih podataka, dostavljaju podatke o računovodstvenim politikama i eventualnim promjenama, kao i podatke o svakom bitnijem odstupanju između knjigovodstvenih i stvarnih vrijednosti po pojedinim stavkama. Izješća su sastavljena na jasan i pregledan način. Izješća uključuju sve aspekte poslovnih aktivnosti tijekom cijele godine u odnosu na prethodne godine te izražavaju točan, potpun i pošten prikaz imovine i rashoda, financijskog položaja društva kao i plan budućeg poslovanja.

Stručne službe Financija i kontrolinga Nadzornom odboru, najmanje jednom godišnje, pružaju podatke o sustavu internih računovodstvenih kontrola. Nadzorni odbor ocjenjuje metode i postupke interne kontrole i njihovu efikasnost u djelovanju poslovnog sustava te daje preporuke o njihovoj provedbi. Politike, procedure, praksa i organizacijske mjere interne kontrole provode se kako bi pružile razumno jamstvo da će se poslovni ciljevi postići, te da će se neželjeni događaji spriječiti ili ustanoviti i ispraviti.

Društvo ima nezavisne vanjske revizore kao važan instrument korporacijskog upravljanja i sukladno osnovnoj funkciji vanjskih revizora da daju mišljenje o objavljenim financijskim izvješćima.

Nadzorni odbor i stručne službe Financija i kontrolinga raspravljali su s nezavisnim revizorom o promjenama ili zadržavanju računovodstvenih politika, primjeni propisa, važnim procjenama i zaključcima u pripremanju financijskih izvještaja, metodama procjena rizika, visoko rizičnim područjima djelovanja, uočenim većim nedostacima i značajnim manjkavostima u unutrašnjem nadzoru, djelovanju vanjskih čimbenika (ekonomskih, pravnih i industrijskih) na financijske izvještaje i revizorske postupke.

Stručne službe Financija i kontrolinga dostavljali su Nadzornom odboru kvalitetne informacije o ovisnim i povezanim društvima radi utjecaja takvih podataka na konsolidirana financijska izvješća.

Korporativno upravljanje (nastavak)

e) Značajni imatelji dionica u Društvu su: većinski vlasnik Društva je Mepas d.o.o. Široki Brijeg koji u svom vlasništvu ima 87,30 posto dionica. Vlastite dionice iznose 0,48 posto, a ostali dioničari u svom vlasništvu imaju 12,22 posto dionica.

Nadzorni odbor Društva imenovao je predsjednika i članove Uprave svojom odlukom na 94. sjednici održanoj dana 6.6.2016. godine.

Upravu Društva čini četiri člana. Uprava djeluje u sastavu: Damir Skender iz Osijeka, predsjednik Uprave, Mirko Grbešić iz Širokog Brijega, član Uprave, Milenko Erkapić iz Čepina, član Uprave i Dajana Mrčela iz Osijeka, član Uprave.

Članovi Uprave zastupaju i predstavljaju Društvo samostalno i bez ograničenja. Uprava vodi poslove Društva samostalno i sve odluke donosi prema vlastitoj prosudbi, a prema pravilima struke i sukladno propisima.

U Nadzorni odbor "Saponije" d.d. Osijek na Glavnoj skupštini održanoj 3. lipnja 2016. godine izabran je ROBERT KNEZOVIĆ, a na istoj skupštini ponovno je izabran IVAN GRBEŠIĆ. Član Nadzornog odbora TONČO ZOVKO ponovno je izabran na skupštini održanoj 13. lipnja 2017. godine, a član Nadzornog odbora ŽELJKO GRBAČIĆ, kao predstavnik radnika imenovan je od strane Radničkog vijeća, a stupio na dužnost dana 14. lipnja 2017. godine. Na Glavnoj skupštini održanoj 5. lipnja 2018. ponovno je izabran ZDRAVKO PAVIĆ. Predsjednik Nadzornog odbora je Zdravko Pavić, a zamjenik Ivan Grbešić.

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama na kojima razmatra i ocjenjuje izvješća uprave o vođenju poslovanja i upravljanja Društvom. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. O tome nadzoru podnosi izvješće Glavnoj skupštini.

Nadzorni odbor je na 104. sjednici održanoj 26. siječnja 2018. godine imenovao članove i predsjednika Revizijskog odbora. Za članove Revizijskog odbora imenovani su članovi Nadzornog odbora Tončo Zovko, Ivan Grbešić i Robert Knezović. Za predsjednika Revizijskog odbora imenovan je Tončo Zovko.

Izjava o politici nagrađivanja

Članovima Nadzornog odbora se ne isplaćuje nagrada za rad u Nadzornom odboru, iako Statut Saponije omogućava nagrađivanje prema odobrenju Glavne skupštine.

Uprava ima menadžerske ugovore i plaću vezanu za prosječno isplaćenu bruto plaću radnika Saponije. Ukupno članovima Uprave za 2018. godinu isplaćeno je 1.834.029 kuna.

POSLOVNI IZVJEŠTAJ

Očekivani razvoj društva 10

Istraživanje i razvoj 12

Politika kvalitete 14

Rizici 15

Dionice i ovisna društva 20

Očekivani razvoj društva

Poslovanje Saponije se u 2018. godini odvijalo u ozračju neizvjesnosti oko rješavanja problema vezanih uz restrukturiranje koncerna Agrokor, kako na hrvatskom tržištu, tako i na većini izvoznih tržišta. Poslovna strategija Uprave fokusirala se na osiguranje maksimalne stabilnosti poslovanja i ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva.

Sve grupe proizvoda, na kojima Saponia ostvaruje glavnu prihod, zadržale su svoje čvrste pozicije na tržištu, kako u Hrvatskoj tako i na izvoznim tržištima. Saponia se tijekom 2018. godine fokusirala na osvježene ponude i snažne i upečatljive propagandne kampanje za glavne robne marke iz asortimana Saponije. Realizirani projekti tijekom godine pokazali su se izuzetno uspješni.

Najznačajniji projekt u 2018. godini vezan je za obilježavanje 50 godina uspješnog postojanja Faks helizima na tržištu. Ova važna obljetnica obilježena je uvođenjem inovativnih proizvoda, u vidu četiri varijante kapsula tekućeg deterdženta Faks helizim. Novi, atraktivni proizvod privukao je potrošače u premium segmentu s većom kupovnom moći što nam omogućava dodatno jačanje pozicije na tržištu.

Kako bi se ojačala premium pozicija Faks helizima razvijena je i linija najmodernijih proizvoda s Micellar formulom koja je, osim Faks helizima (praškastog i tekućeg) uključivala i najznačajnije Saponijine brendove: Ornel, Nilu, Likvi, Arf i Bis. Kombinacija inovativne formulacije i mirisa Molecule No1 rezultirala je odličnim prodajnim rezultatima nakon lansiranja na tržište i doprinjela jačanju imagea svih brendova.

Zahvaljujući vrhunskoj kvaliteti i inovativnoj tehnologiji proizvodi za pranje i njegu rublja pozicionirani su među vodeće brendove u regiji. Uz snažnu medijsku podršku, kroz integriranu kampanju, ostvareni su planirani ciljevi. Saponia je zadržala leadersku poziciju na hrvatskom tržištu u kategorijama deterdženata za rublje i oplemenjivača te u ostalim kategorijama visoko pozicionirano mjesto.

Liniju proizvoda Ornel u 2018. godini upotpunila je zbirka autentičnih, elegantnih mirisa kreiranih od pomno odabranih sirovina pod nazivom Ornel French Style. Kreiranje mirisa jedinstvena je umjetnička vještina, a ovi mirisi rezultat su znanja i stručnosti tima Saponije. Dodatno ulaganje u oglašavanje i promociju novog proizvoda rezultiralo je izvrsnim prodajnim rezultatima.

Očekivani razvoj društva (nastavak)

Tijekom godine je u segmentu deterdženata lansirano više novih proizvoda. Linija deterdženata za strojno pranje posuđa upotpunjena je Likvi automat gelom, a unutar linije sredstava za čišćenje uvedeno je novo sredstvo Arf odmašćivač. Unutar segmenta toaletno-kozmetičkih proizvoda za sezonu proljeće/ljeto 2018. godine, potrošačima je ponuđena Di kolekcija proizvoda za sunčanje, novog, modernijeg izgleda i sastava u skladu s najnovijim postignućima na području sredstava za zaštitu od sunca.

Krajem 2018. godine na tržište izlaze nove KALODONT paste za zube PREMIUM WHITENING, modernog dizajna, vrhunskih formulacija i profinjenih aroma koje će svoj puni doprinos povećanju realizacije dati u slijedećoj godini. Ostale Kalodont paste za zube su usklađene s trendovima na tržištu i u njih su ugrađene atraktivne arome sa zaštićenom tehnologijom kao i novi aktivni sastojci.

Kaina kreme za ruke su u potpunosti reformulirane i obogaćene prirodnim ekstraktima, a na tržište su izašle s novim dizajnom koji će privući segment mlađih potrošača. Uz nove i inovirane proizvode, doprinos povećanju prodaje dala su i promotivna pakiranja za hrvatsko i izvozna tržišta, te niz nagradnih igra organiziranih za pojedine kupce i za određena izvozna tržišta.

U nadolazećem razdoblju planira se uvođenje palete novih proizvoda u skladu s tržišnim zahtjevima i trendovima. U pripremi je obilježavanje 125 godina kontinuiranog rada tvrtke, te su za obilježavanje tog jubileja u pripremi novi projekti i linije proizvoda.

Fokus Saponije će i u budućnosti biti jačanje pozicije na hrvatskom tržištu. U prilog tomu ide i blagi rast životnog standarda koji otvara nove mogućnosti u širenju portfelja premium proizvoda. Prognoza Euromonitor Internationala je blagi, ali kontinuirani rast sredstva za pranje i čišćenje u Europi u sljedećih 5 godina. Težište aktivnosti Saponije će u nadolazećim godinama biti u razvoju i osuvremenjavanju proizvoda iz grupe tekućih deterdženata, kao kategorije s trendom rasta na hrvatskom i izvoznim tržištima.

Istraživanje i razvoj

U 57 godina postojanja Instituta, odjela zaduženog za razvoj novih i unapređivanja kvalitete postojećih proizvoda na tržište je izašlo nekoliko stotina novih proizvoda. Za to su zaslužni timovi stručnjaka različitih profila, a danas je na tržištu prisutno više od četiristo proizvoda. Sigurnost, djelotvornost i kvaliteta proizvoda testiraju se u vlastitim laboratorijima ili u ovlaštenim i specijalističkim laboratorijima u Hrvatskoj i svijetu, dok se neškodljivost za čovjeka ispituje u suradnji s dermatološkim i stomatološkim klinikama.

Dugogodišnje iskustvo i znanje stečeno u suradnji s najpoznatijim svjetskim tvrtkama te stalno praćenje i primjena znanstvenih i tehničkih dostignuća jamstvo su kvalitete Saponijinih proizvoda. Znanstveno-istraživački rad Saponia usmjerava na razvojna i primjenjena znanstvena istraživanja s ciljem stjecanja novih znanja koja će omogućiti unapređenja u formulacijama proizvoda i tehnologijama proizvodnje. Uz svakodnevni rad na razvoju novih proizvoda, naši stručnjaci surađuju s osječkim Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera na projektima ili kao vanjski suradnici u nastavi, drugim istraživačkim institucijama u okviru raznih projekata, objavljuju znanstvene i stručne radove, i aktivni su članovi strukovnih udruženja.

Usmjerenost na primjenu novih rješenja koja će biti povoljnija za okoliš i primjenjivati elemente kružnog gospodarstva vidljiva je i u sudjelovanju na tri projekta u okviru Obzora 2020, Funguschain, Circ-pack i Embraced.

Funguschain projekt, započet 2016. godine, s proračunom od 11 milijuna eura, sufinanciran je od strane *Bio Based Industries Joint Undertaking* (BBI JU) u okviru programa za istraživanje i inovacije Obzora 2020 Europske Unije. Cilj projekta je iskoristiti nove kaskadne procese kako bi se izvukle visokovrijedne molekule iz ostataka proizvodnje gljiva koje će zadovoljavati potrebe niza krajnjih korisnika. S obzirom na do sada otkriveno, ekstrakti dobiveni iz gljiva probat će se iskoristiti kao aktivni sastojci sredstava za osobnu njegu i kozmetiku, s obzirom da su provedena istraživanja pokazala kako ciljani spojevi s antimikrobnim svojstvima nemaju dovoljno dobru djelotvornost da bi se uklopili u nove proizvode za čišćenje.

Projekt Circ-pack, vrijedan 9,2 milijuna eura i sufinanciran od BBI JU, usmjeren je na zeleniji ciklus plastike – poboljšanje prikupljanja, recikliranja i primjene novih, 100% biodegradibilnih ili reciklirajućih materijala za pakiranje detedženata, hrane i drugih proizvoda s ciljem ostvarivanja ušteda od minimalno 60 milijuna eura kroz primjenu cirkularne ekonomije. U okviru projekta Saponia će u suradnji s partnerima valorizirati biorazgradivu plastiku za pakiranje kozmetike i sredstava za čišćenje, kao i inovativnu papirnu ambalažu s membranom za pakiranje praškastih deterdženata koja je za razliku od sadašnjih rješenja 100% reciklirajuća. Trenutno je projekt u fazi pripreme testiranja kod potrošača.

Projekt Embraced, vrijedan 17,3 milijuna eura, vezan je uz reciklažu apsorpcijskih higijenskih proizvoda s ciljem maksimalnog smanjenja količine AHP proizvoda koji odlaze na odlagalište, iskorištavanje plastike, celuloze, apsorpcijskih gelova i dobivanje između ostalog limonena koji se koristi u proizvodnji sredstava za čišćenje.

Istraživanje i razvoj (nastavak)

Sve strožiji propisi o zaštiti okoliša, povećana ekološka svijest potrošača, te težnja za poštivanjem principa kružnog gospodarstva usmjeravaju razvoj nove generacije deterdženata prema biorazgradljivim sirovinama, ambalažnim materijalima koji se mogu reciklirati i novim tehnologijama sa smanjenim utjecajem na okoliš.

Aktivnosti istraživanja i razvoja u 2018. godini bile su usmjerene na istraživanje primjene ekološki prihvatljivijih proizvoda koji imaju smanjen utjecaj na okoliš, od početne faze uporabe sirovina, preko proizvodnje pa sve do njihova korištenja i konačnog odlaganja.

Poseban naglasak, uz okolišne aspekte, stavljen je i na sigurnost primjene te funkcionalnost proizvoda, zamjene standardnih komponenti ili kemikalija manje štetnima za okoliš kako bi zadovoljili visoke standarde reduciranog utjecaja na okoliš i kriterije koji promiču ekološku izvrsnost. Ova istraživanja kao i svake godine rezultirala su nizom novih i inoviranih proizvoda u asortimanu praškastih i tekućih deterdženata, sredstava za čišćenje i toaletno - kozmetičkih proizvoda.

Politika kvalitete

Saponia je u 2018. godini prošla postupak certificiranja prema normi ISO 9001:2015 i uspješno dokazala usklađenost s novim zahtjevima norme koji veći naglasak stavljaju na sustavnost procesa i dobre prakse upravljanja cijelim lancem. Cilj Saponije je biti vodeći regionalni proizvođač deterdženata, sredstava za čišćenje i toaletnih proizvoda koji kvalitetom, dizajnom i cijenom zadovoljava potrebe potrošača i pri tome ostvaruje dobit.

Kontinuirano praćenje i sudjelovanje u novim znanstvenim dostignućima te konstantne promjene zakonskih propisa Europske Unije, zahtjevaju neprekidno aktivno sudjelovanje svih naših stručnjaka iz područja istraživanja i razvoja, kontrole kvalitete i očuvanja okoliša. Značajnost ovog dijela poslovanja rezultiralo je donošenjem opsežnijih politika i procedura usmjerenih na očuvanje kvalitete proizvoda.

Osnovna načela politike kvalitete:

- kvaliteta je sredstvo za postizanje povjerenja kupaca i poslovnog uspjeha,
- odgovornost za kvalitetu u najširem smislu pripada Upravi,
- svaki zaposlenik osobno je odgovoran za rezultate i kvalitetu svoga rada,
- konačna ocjena naše kvalitete dolazi od kupaca; ta ocjena se uvažava i teži se stalnom poboljšanju kvalitete proizvoda i djelotvornosti sustava,
- da bi se ostvario zacrtani cilj, kvaliteti se prilazi sustavno; teži se najvišoj stručnoj osposobljenosti svih zaposlenih, uz stalan protok informacija i organizaciju koja omogućuje kontinuirana poboljšanja.

Ciljevi kvalitete usmjereni na uvođenje novih proizvoda, investicije u proizvodnju, te povećanje izvoza u potpunosti su ostvareni.

Osiguranje kvalitete temelji se na kompleksno postavljenim ciljevima i procesima te je neizbježna sinergija i suradnja stručnih osoba od razvoja novih proizvoda, nabave, proizvodnje do kontrole kvalitete. Organizirani proces praćenja kvalitete proizvoda obuhvaća kontrolu ulaznih sirovina, praćenje svih faza proizvodnog procesa, logističke procese, potvrđivanje kvalitete gotovih proizvoda i povratne informacije o zadovoljstvu potrošača.

Rizici

U provođenju poslovnih aktivnosti Saponia je izložena mnogobrojnim rizicima kako na domaćem tako i na inozemnim tržištima. Poduzetnička aktivnost zahtjeva precizno i kontinuirano upravljanje rizicima kako se ne bi narušila stabilnosti poslovanja. Upravljanje rizicima predstavlja predviđanje potencijalnih događaja, učinaka i posljedica s kojima se Društvo može suočiti u budućnosti te pravovremeno poduzimanje kontrolnih aktivnosti radi minimalizacije rizika i smanjenja nepovoljnih učinaka.

Zakonska regulativa na različitim tržištima posebno u kemijskoj industriji zahtjeva izuzetnu prilagodbu i profesionalno usmjeravanje na specifična područja djelovanja. Nedostatak snalaženja u velikom broju propisa može donijeti značajne probleme. Iz ovih se razloga Saponia uz vlastite snage oslanja i na usluge vanjskih stručnjaka kako bi uskladila svoje poslovanje unutar aktualnih zakonskih okvira.

Poslovni rizici

Rizik poslovnog okruženja

Široki je spektar rizika na nacionalnim i regionalnim tržištima u kojima Društvo posluje, a obuhvaćaju političke, makroekonomske i socijalne aspekte potencijalnih rizika. Svako gospodarstvo je definirano različitim političkim, ekonomskim, kulturnim i geografskim uvjetima. Rizici s kojima se Društvo susreće na inozemnim tržištima uključuju rizike do kojih dolazi zbog razlika u obilježjima nacionalnih gospodarstava. Iako na ovu vrstu rizika pojedine kompanije i industrije ne mogu utjecati, kontinuirano se prate događaji u zemlji i regiji kako bi se pravovremeno reagiralo na potencijalne, a po Društvo negativne događaje.

Kvalificiranje rizika poslovnog okruženja velikim dijelom ovisi o makroekonomskim činjenicama kao i o promjenama unutar industrije kojoj Društvo pripada. Prerađivačku i kemijsku industriju obilježeva stabilnost. Unatoč tome na njeno poslovanje značajno utječu makroekonomski faktori poput osobne potrošnje, visine raspoloživog dohotka, razine investicija i zaposlenosti te kretanja trgovine na malo. Iz tih razloga je neophodno kontinuirano i oprezno pratiti trendove industrije, gospodarstva i ekonomije uopće.

Proizvodnja Saponije odvija se isključivo na području Hrvatske, a prodaja je uz hrvatsko tržište okrenuta prodaji na regionalnim tržištima. Stoga su potencijalni rizici najosjetljiviji upravo na području regije posebno zbog političkog i društvenog aspekta. Manjeg intenziteta su rizici na globalnoj razini, ali se mogu detektirati kroz politički i opće društveni položaj zemalja s kojima se razvijaju ostali komercijalni odnosi. To se prvenstveno odnosi na tržišta nabave.

Rizici (nastavak)

Rizik industrije, konkurencije i trgovine

Pojačana tržišna konkurencija u prerađivačkoj industriji, a posebno industriji proizvodnje deterdženata zahtjeva raznovrsnost ponude, povećanje kvalitete proizvoda te otvaranje novih distribucijskih kanala. Segment industrije deterdženata ovisi o kupovnoj moći potrošača, a obilježava ga konkurentnost stranih multinacionalnih kompanija i njihova agresivna prodajna i marketinška kampanja, ulaganje u istraživanje i razvoj, kontinuirane promjene te brza prilagodljivost zahtjevima tržišta. Saponia nastoji održati korak s velikim proizvođačima, kontinuirano pratiti konkurenciju, pravovremeno reagirati na promjene u potrošačkim navikama i pronalaziti rješenja za održavanje konkurentnosti na tržištu.

U procesu osnaživanja konkurentnosti vlastitih brendova, konstanta poslovanja su kapitalna ulaganja usmjerena na podizanje kvalitete proizvoda i povećanje efikasnosti proizvodnih kapaciteta. Cilj Društva je biti cjenovno i kvalitativno konkurentno u situaciji ograničenih tržišnih udjela, negativnih trendova stope rasta kemijske industrije i cjenovne osjetljivosti. Sve navedeno zahtjeva značajna financijska ulaganja u tehničko-tehnološke kapacitete s ciljem povećanja efikasnosti.

Ekološki rizik

Poznato je da su rizici nezaobilazni dio ljudskih aktivnosti i svakog posla, te da postoje u svakom poslovnom sustavu. Pojavljuju se od misije, vizije, određivanja i realizacije poslovnih ciljeva, poslovnih procesa, pa sve do ostvarenja ili neostvarenja inih. Postoji niz prijetnji, koje mogu izazvati negativne događaje, a oni rezultiraju neželjenim posljedicama. Da se to ne bi dogodilo, nužno je predvidjeti rizike koliko je to moguće i poduzimati preventivne mjere postupanja s ciljem njihovog smanjenja. Svrha upravljanja rizicima je povećati vjerojatnost da se otklone ili umanje nepovoljne situacije. Gotovo je nemoguće rizike otkloniti u potpunosti, stoga je od velikog značaja svesti ih na prihvatljivu razinu.

Poznavajući navedene činjenice jasno je da ekološki rizici u kemijskoj industriji predstavljaju jedno od strateških područja. Ekološki rizici su identificirani, detaljno analizirani i ocjenjeni u okviru Sustava upravljanja okolišem Društva u skladu s normom ISO 14001:2015. Provedena je identifikacija mogućih rizika i njihovih izvora s ciljem da se evidentiraju svi eventualni događaji koji bi u negativnom smislu mogli utjecati na okoliš. Analizom identificiranih ekoloških rizika omogućeno je njihovo bolje razumijevanje, sagledavanje uzroka, posljedica i vjerojatnosti. Pri analizi rizika uzete su u obzir i postojeće mjere kontrole, te određena njihova efikasnost i učinkovitost. Kroz Sustav upravljanja okolišem također je i proveden postupak „ocjenjivanja“ rizika koji je nužan da bi se uspostavilo adekvatno upravljanje rizicima. Značajni mogući rizici se drže pod nadzorom uspostavljenim sustavom vanjske i unutarnje kontrole, koja nastoji minimalizirati njihov utjecaj na okoliš. Značajniji rizici se odnose na eventualnu mogućnost neželjenih onečišćenja voda, slučaj rasipanja sirovina tijekom transporta te neželjenih emisija u zrak. Svi djelatnici su, u skladu sa svojom pozicijom unutar sustava, educirani za preventivno i kontrolno djelovanje radi maksimalnog smanjenja rizika, kao i za postupanje u slučaju nastanka rizičnih okolnosti.

Rizici (nastavak)

Financijski rizici

Značajan segment u upravljanju korporativnim rizicima odnosi se na financijske rizike. Financijski rizici obuhvaćaju nepredviđene tržišne rizike kroz cjenovna, valutna i kamatna kretanja, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Potencijalni financijski rizici mogu posljedično narušiti uravnoteženo upravljanje financijskim obvezama, likvidnošću, imovinom i dugom. Saponia u svom poslovanju koristi isključivo izvorne financijske instrumente. U upravljanju rizicima Društvo ne koristi derivativne financijske instrumente.

Cjenovni rizik

Upravljanje tržištima nabave ključnih sirovina jedno je od najznačajnijih strateških područja u poslovanju Saponije. Ovisnost kemijske industrije o uvoznim sirovinama predstavlja značajan rizik Društva posebno u uvjetima ograničene ponude i ovisnosti o cjenovnoj volatilnosti.

Kako bi umanjila potencijalne rizike tržišta nabave, strateški zadaci nabavne funkcije usmjereni su na redovito praćenje kretanja cijena sirovina i reagiranje u pravom trenutku. U suprotnom, gubitak iz neplaniranog povećanja cijena repromaterijala, mora se nadoknaditi na drugim strateškim područjima što može dovesti do poremećaja u poslovanju Društva.

Jedna od strateških mjera u upravljanju cjenovnim rizikom je razvijanje partnerskih odnosa s dobavljačima, povećanje volumena nabave bez ugrožavanja optimalnog nivoa zaliha, proizvodnje i likvidnosti te pronalaženje alternativnih rješenja u odabiru repromaterijala i dobavljača.

Valutni rizik

Djelovanje na međunarodnom tržištu podrazumijeva rizik izloženosti promjenama tečaja kune prema stranim valutama. Rizik se povećava kada dolazi do neuravnoteženosti između imovine i obveza u bilanci Društva u određenoj valuti.

U najvećoj mjeri radi se o izloženosti riziku promjene tečaja između EUR i HRK, a odnosi se na transakcije s dobavljačima, kupcima i kreditima denominiranim u stranoj valuti.

Zanemarive volatilnosti u kretanju tečaja eura nisu značajnije utjecale na poslovanje Saponije te se nisu morali aktivirati financijski instrumenti zaštite. Implementirani poslovni model koji Društvu omogućuje tzv. prirodni hedging kao zaštitu od valutnog rizika, primjenivati će se i u 2019. godini.

Rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja. Kamatni rizik Saponije proizlazi iz dugoročnih kredita te dijelom iz danih zajmova prvenstveno povezanim društvima. Struktura kreditne zaduženosti sadrži promjenjive i fiksne kamatne stope. Krediti odobreni s promjenjivim kamatnim stopama utječu na rizik novčanog toka dok zaduženost po fiksnim kamatnim stopama izlaže Društvo riziku fer vrijednosti kamatne stope.

Sastavni dio poslovnih aktivnosti uključuje redovito praćenje promjena kamatnih stopa i analiziranje alternativnih rješenja financiranja. U okolnostima značajnih poremećaja na financijskim tržištima Saponia će biti spremna poduzeti potrebne mjere kako bi ublažila eventualne negativne financijske efekte. Trenutno su na financijskim tržištima kamatne stope na prilično niskim razinama te Saponija nije značajnije izložena riziku promjene kamatnih stopa.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza što bi utjecalo na financijski rezultat Društva. Imovina Društva koja u sebi nosi kreditni rizik odnosi se na dane kredite, depozite, potraživanja od kupaca i novčana sredstva. Potraživanja od kupaca se odnose na velik broj kupaca. Ključni kupci su veliki trgovački lanci i Društvo nije izloženo u značajnoj mjeri samo jednom kupcu, ali postoji određena koncentracija kreditne izloženosti.

Upravljanje kreditnim rizikom odvija se u okviru prodajne funkcije u dvije faze – procjena partnerskog odnosa i procjena dospelog dugovanja. Na osnovi dostupnih informacija procjenjuje se kreditna sposobnost kupca, definiraju instrumenti osiguranja i određuje kreditni limit isporuka. U sljedećem koraku kontinuirano se prati izloženost prema poslovnim partnerima. Poseban je naglasak stavljen na dospjela dugovanja. Prodajnom politikom definirani su limiti dospelog duga nakon kojeg se uključuje stopiranje isporuka. Redovitim analizama poslovnih partnera u sinergiji prodajne i financijske službe upravlja se kreditnom izloženošću kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju. Procjena se donosi na temelju kontinuiranog praćenja izloženosti pomoću financijskih i nefinancijskih pokazatelja. Mjere zaštite od kreditnog rizika podrazumijevaju osiguranje potraživanja putem bankovnih garancija i zadužnica. Od 2014. godine Saponia osigurava dio svojih potraživanja kod osiguravajućih kuća kako bi se potencijalni rizik sveo na najmanju moguću mjeru.

Jedan od ključnih događaja s visokom stopom rizika bilo je otvaranje postupka izvanredne uprave nad koncernom Agrokora kao i svim njegovim ovisnim i povezanim duštvima. Tijekom 2018. godine potpisana je i pravomoćno potvrđena Nagodba vjerovnika Agrokora. Saponia je nastavila poslovnu suradnju s društvima iz Fortenova grupe vodeći računa o ukupnoj izloženosti i dinamici plaćanja. U 2018. godini materijalizirani rizik nenaplativih potraživanja iznosio je 50,1 milijuna kuna.

Rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti i novčanog toka

Suprotno kreditnom riziku, rizik likvidnosti je potencijalna nemogućnost izvršavanja obveza prema vjerovnicima. Ovaj rizik podrazumijeva održavanje dostatne količine novca i obrtnog kapitala, osiguravanje raspoloživih financijskih sredstava ugovaranjem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih dospjelih obveza.

Kontinuirano planiranje i praćenje novčanog toka omogućava funkcionalnost operativnog poslovanja. Fleksibilno upravljanje kretanjima novca osigurava se određivanjem financijskih okvira za upravljanje rizikom likvidnosti.

Generiranjem pozitivnih poslovnih novčanih tokova i osiguravanjem financijske podrške kapitalnim projektima, Saponija aktivno kontrolira i usmjerava poslovne procese na smanjenje rizika likvidnosti.

Dionice

Društvo je uvršteno na kotaciju javnih društava na Zagrebačkoj burzi. Temeljni kapital 2018. godine iznosi 244.169.200 kuna. Podijeljen je na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Na dan 31. prosinca 2018. godine u portfelju Društva nalaze se ukupno 3.140 dionice što je identično stanju na dan 31. prosinca 2017. godine. Vlastite dionice čine 0,48% ukupnog kapitala Društva.

Tržišna kapitalizacija Saponije na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 171.226.640 kuna.

Ovisna društva

Kapitalna ulaganja Društva u dugotrajnu financijsku imovinu odnose se na ovisna i pridružena društva.

Ovisna društva s kojima je Saponia direktno vlasnički povezana su Kandid d.o.o., Osijek, Maraska d.o.o., Zadar, Mercos d.o.o., Osijek i Saponia Commerce d.o.o., Beograd.

Ovisno društvo	Postotak vlasništva		Aktivnost
	2018	2017	
Mercos d.o.o., Osijek	100%	100%	Trgovina na veliko
Saponia commerce d.o.o., Beograd	100%	100%	Trgovina na veliko
Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt	-	100%	Djelatnosti holding društava
Kandid d.o.o., Osijek	100%	100%	Proizvodnja bombona i čokolade
Maraska d.d., Zadar od 31. ožujka 2017.	32,32%	46,19%	Proizv. i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića

Društvo tijekom 2017. godine kontrolu nad društvom Maraska d.d., Zadar vrši kroz kontrolu nad društvom Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt (*postotak vlasništva društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt u društvu Maraska d.d., Zadar iznosi 20,58% (do 31.ožujka 2017. godine 29,42%)*).

Pripajanjem društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt s datumom 31.12.2018. godine Društvo povećava svoj udjel u ovisnom društvu Maraska d.d., Zadar te postotak vlasništva Društva iznosi 52,90% Ulaganje u pridruženo društvo Brodomercur d.o.o., Široki Brijeg od 63,6 milijuna kuna realizirano je tijekom 2018. godine.

NEFINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Dionici	22
Zaštita okoliša	24
Ljudski resursi	26
Društvo	29

Dionici

Dionici Saponije su svi pojedinci, skupine, organizacije i tvrtke koje imaju, ili mogu imati, značajan interes u uspjehu ili neuspjehu kompanije.

Ključni dionici Društva su:

- korisnici proizvoda i kupci,
- zaposlenici,
- sindikati,
- dobavljači,
- dioničari,
- lokalna i središnja vlast,
- zajednica (sveučilišta, udruženja, organizacije) i
- mediji.

Svaka od tih skupina ima različite interese, tako da se način komunikacije prilagođava svakoj grupi pojedinačno. Izrazito je važno razumijeti potrebe svih dionika, stoga se kontinuirano radi na međusobnoj suradnji.

Potrošači se u Saponiji smatraju jednom od najvažnijih grupa dionika i uz njihovo povjerenje i odobravanje, kao i obostranu komunikaciju putem raznih medija poboljšava se kvaliteta proizvoda i način rada u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima.

Saponia sa svojim kupcima gradi partnerske odnose u svim fazama suradnje kako bi na tržištu u svakom trenutku bili prisutni proizvodi koji će opravdati obostrana očekivanja. U tu svrhu uspostavljen je redoviti kontakt s njima s uvažavanjem njihovih primjedbi i sugestija radi ostvarivanja uspješne suradnje.

Uz potrošače, najvažniji dionici i najveća vrijednost Saponije su njezini zaposlenici. Posebna pozornost usmjerena je na ulaganje u razvoj kadrova. Zaposlenici su oni koji stoje iza uspješnih proizvoda, marketinških kampanja i dostupnosti proizvoda na policama, te čine temeljnu vrijednost i preduvjet za dugoročan rast i razvoj tvrtke. Razmjena ideja, znanja i iskustava kao i međusobna dvosmjerna komunikacija ostvaruje se korištenjem raznih kanala, od intraneta do sastanaka i druženja.

Sindikati i Radničko vijeće sudjeluju u donošenju odluka važnih za položaj radnika kompanije sudjelovanjem u odlučivanju o pitanjima u vezi s gospodarskim i socijalnim pravima i interesima radnika. O aktivnostima sindikata i radničkog vijeća radnici se izvještavaju na skupovima radnika i preko zastupnika radnika iz svih organizacijskih dijelova u sindikatu i radničkom vijeću. Uprava također minimalno jednom u svakom kvartalu obavještava Radničko vijeće o svim bitnim pitanjima za poslovanje tvrtke i uvažava prijedloge Radničkog vijeća za poboljšanje poslovanja i aktivnosti. Predsjednik sindikalne podružnice, koji je i član radničkog vijeća, sudjeluje u radu Nadzornog odbora kao njegov član, te na taj način sudjeluje u nadziranju rada Društva. Kolektivnim pregovaranjem osiguravaju se dodatna prava radnika iznad zakonskog minimuma.

Dionici (nastavak)

Dioničare se redovito i transparentno obavještava o poslovnim događajima na internetskim stranicama tvrtke kao i kroz objave u drugim medijima. Na taj se način omogućuje dioničarima uvid u aktivnosti Društva i nastoji osigurati njihova sigurnost i povjerenje u budućnost tvrtke.

Ugovaranje poslovnih odnosa s dobavljačima i upravljanje njihovom kvalitetom ima značajnu ulogu u ostvarenju ciljeva tvrtke. Poslovanje uvelike ovisi o dobavljačima koji trebaju biti naši partneri kako bismo našim potrošačima ponudili višu razinu kvalitete proizvoda i usluga s ciljem smanjenja troškova i jačanja pozitivnog utjecaja na okoliš i društvo u cjelini.

Saponia želi dati svoj doprinos poboljšanju poslovnog okruženja i društvu u cjelini te aktivno surađuje s različitim tijelima lokalne i državne uprave u skladu s politikama tvrtke.

Suradnja i partnerstvo sa zajednicom u kojoj živimo i radimo od izuzetne su važnosti. S ciljem podizanja kvalitete poslovanja i življenja u zajednici, redovito se sudjeluje u razmjeni znanja, projekata, ideja i inicijativa koje u tome mogu pomoći. Predstavnici Saponije redovito sudjeluju na konferencijama, forumima i okruglim stolovima u organizaciji HGK, HUP-a, strukovnih udruga, a razvija se i redovita suradnja sa sveučilišnom zajednicom kroz predavanja studentima o područjima od interesa (ljudski resursi, zaštita okoliša). Podržavaju se različite strukovne i udruge građana. Lokalnim inicijativama i udrugama daje se podrška u vidu donacija i sponzorstva.

Zainteresiranim dionicima i širokoj javnosti redovito se putem medija prenose informacije o svim relevantnim temama i promjenama u Saponiji. Sami mediji su dionici s kojima se održava redovita i uspješna suradnja, kroz objave, razgovore i gostovanja. U protekloj godini nastavljena je redovita i strukturirana komunikacija s medijima u cilju točne i pravovremene informiranosti svih dionika te poboljšanja imagea kompanije.

Zaštita okoliša

Briga o zaštiti okoliša jedan je od prioriteta Saponije. Kao takva, ugrađena je u sve razine poslovanja tvrtke a provodi se promicanjem i primjenom načela održivog razvoja. Svojim djelovanjem i aktivnostima tvrtka promovira smanjenje negativnog utjecaja na okoliš, te podržava brojne aktivnosti u zajednici vezane uz zaštitu okoliša.

Osnovni zadatak je stvoriti ekonomski uspješnu, ekološki prihvatljivu i društveno odgovornu tvrtku. Sustav održivog upravljanja okolišem temelji se na ekološki prihvatljivijoj tehnologiji, odgovornom gospodarenju prirodnim resursima i otpadom, uz nastojanje smanjenja otpada.

Usklađenost vlastitog sustava upravljanja okolišem s međunarodnim standardima potvrđen je certifikacijom u skladu s normom ISO 14001, a tijekom 2017. provedena je tranzicija na novu normu ISO 14001:2015 koja postavlja više standarde i zahtjeve u odnosu na prethodnu verziju.

Saponia je sustav upravljanja okolišem prepoznala kao jedan od najvažnijih čimbenika strategije razvoja, te se donošenjem Politike zaštite okoliša obvezala:

- kontinuirano usklađivati, poštivati i provoditi zakonske propise i odredbe, te međunarodne norme
- odgovorno upravljati, kontinuirano pratiti i nadzirati aspekte okoliša s težnjom stalnog smanjenja utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi
- na racionalno korištenje prirodnih resursa, okolišno prihvatljivih energenata, sirovina i ambalažnih materijala
- kontinuirano provoditi edukacije zaposlenika u smislu potpunog razumijevanja sustava zaštite okoliša i podizanja svijesti o očuvanju, održivom korištenju i zaštiti okoliša
- kontinuirano educirati i podizati svijesti zaposlenika o potrebi sigurnog načina rada i zaštite na radu
- neprestano razvijati i poboljšavati procese, proizvode i usluge s ciljem smanjenja negativnog utjecaja na okoliš
- na stalnu komunikaciju s okruženjem, poslovnim partnerima, potrošačima i lokalnom zajednicom s ciljem promicanja odgovornog odnosa prema okolišu.

Svaki zaposlenik Saponije sukladno svojim ovlastima i odgovornostima dužan je pridržavati se Politike zaštite okoliša i pridonositi ostvarenju zadanih ciljeva.

Razvoj koncentriranih deterdženata uz primjenu ekološki prihvatljivih sirovina i njihovo uvođenje na tržište smanjuje naš otisak na okoliš smanjenjem količine ambalažnog otpada i utjecaja na otpadne vode. Kontinuirano se ispituju nove mogućnosti recirkulacije vode odnosno smanjenje potrošnje vode i smanjenje količine tehnološke otpadne vode. Rezultat je smanjenje ukupne potrošnje vode tijekom 2018. godine i to: za 4% zahvaćene količine tehnološke vode, odnosno 7% isporučene količine vodovodne vode. Nastavlja se provođenje istraživanja mogućnosti smanjenja sadržaja deterdženata u otpadnoj vodi na mjestima nastanka putem znanstvenih doktorskih radova (Razgradnja anionskih tenzida u otpadnim vodama primjenom naprednih oksidacijskih procesa i Membranske tehnologije uklanjanja tenzida iz tehnoloških otpadnih voda Saponije d.d.)

Zaštita okoliša (nastavak)

Projekt proizvodnje linije proizvoda nositelja oznake EU Ecolabel doprinos je smanjenju utjecaja na okoliš i povećanje kvalitete života građana u okruženju. Izlaskom na tržište s proizvodima certificiranim prema EU Ecolabel standardima, uz odabir ekološki prihvatljivije tehnologije, sirovina i ambalaže sa visokim ekološkim standardima, omogućeno je potrošačima da i sami odaberu proizvode koji zadovoljavaju visoke standarde zaštite okoliša i na taj način smanje utjecaj na okoliš. Tijekom 2018. godine certificirano je tri proizvoda znakom EU Ecolabel.

U cilju smanjenja ambalažnog otpada od proizvoda stavljenih na tržište, te usklađivanja s EU Strategijom za plastiku, realizirane su investicije u tehnologiji proizvodnje PET boca iz epruveta umjesto iz PET granulata, a prema planu proizvodnje za prošlu godinu utrošeno je 5.617 kg manje plastike.

Puštanjem u rad vlastite „energane“ koja se sastoji od jednog vrelovodnog kotla proizvela se dostatna količina vode i topline za tehnološke potrebe pogona industrijskih tekućih deterdženata. Na taj se način nastavlja sa kontinuiranim praćenjem i smanjenjem utroška energenata po toni proizvoda.

Niz ulaganja u primjeni novih filtera za uspješnije sprečavanje emisija u zrak, poboljšanje proizvodnje i pakiranja dovode ne samo do smanjenja utjecaj na okoliš, već i do porasta sigurnosti na radu.

Usmjerenost na primjenu novih rješenja koja će biti povoljnija za okoliš i primjenjivati elemente kružnog gospodarstva vidljiva je i u sudjelovanju na tri projekta u okviru Obzora 2020, novog programa Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014. do 2020. godine. To su projekti Funguschain, Circ-pack i Embraced.

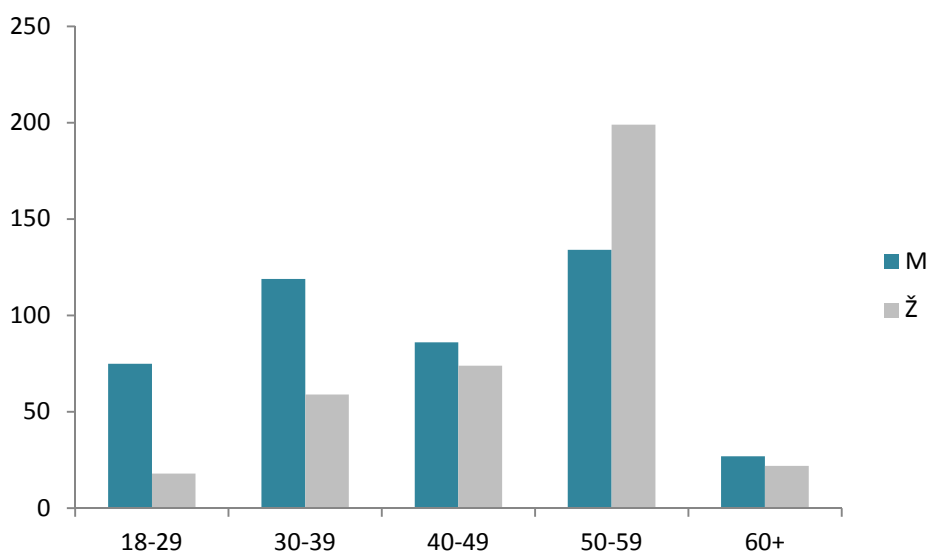
Usvojena načela održivog razvoja temelje se na odgovornom upravljanju u svrhu uspostave visokih standarda upravljanja usmjerenog prema otvorenom, profesionalnom i transparentnom pristupu u odnosima sa svim zainteresiranim, a s ciljem daljnjeg razvoja. Uspostavljeni sustav upravljanja okolišem, te njegovi kontrolni i nadzorni mehanizmi učinkovito osiguravaju minimalizaciju rizika u području zaštite okoliša.

Ljudski resursi

Saponia u potpunosti poštuje ljudska i radnička prava regulirana legislativnim okvirom Republike Hrvatske i Europske Unije, te štiti sve svoje radnike od svih oblika diskriminacije svojim pravilnicima, kao i tijelima koja imaju za cilj zaštitu radničkih prava. Tijekom protekle godine nisu zabilježene prijave i sporovi vezani uz zaštitu prava i dostojanstva radnika (mobbing ili uznemiravanja po bilo kojoj osnovi). Saponia ne zapošljava osobe mlađe od 18 godina, a procedurama koje se primjenjuju kod zapošljavanja nije niti moguće zaposliti takve radnike.

Krajem 2018. godine u Saponiji je bilo zaposleno 813 radnika što predstavlja pad u odnosu na prethodne godine, no uvjetovano je odlaskom većeg broja radnika u mirovinu kojima su prethodno pronađene i obučene zamjene što je osiguralo nesmetan nastavak svih radnih procesa. Udio žena u ukupnom broju zaposlenih je 45,8%, no udio žena u srednjem i višem managementu je 53,3%, čime pripadamo malom broju tvrtki kod kojih je manji broj žena u ukupnom broju, a veći u upravljačkim strukturama.

Struktura radnika po dobi i spolu

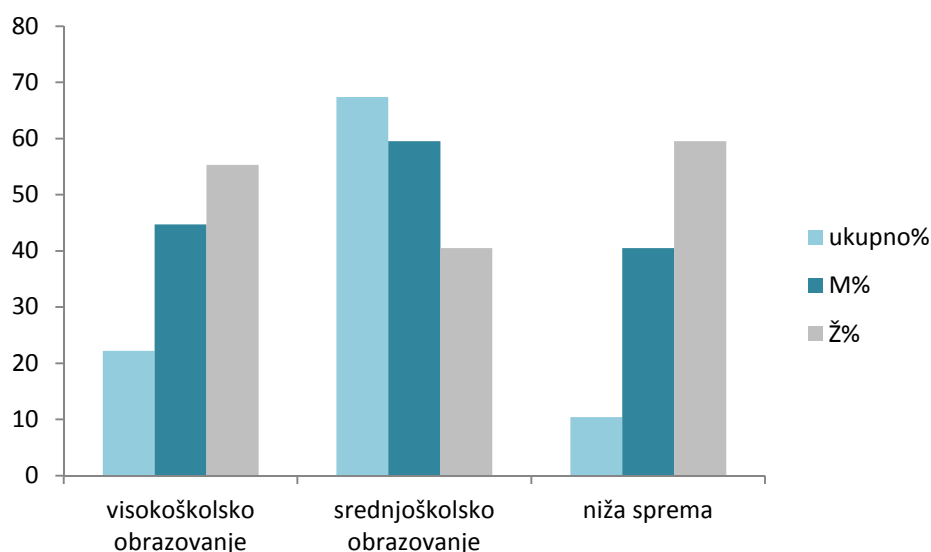

Sve veći zahtjevi tržišta i modernizacija proizvodnje, te uvođenje novih tehnologija u sve pore poslovanja zahtijevaju i adekvatnu optimizaciju kadrova. Mijenja se dobna i obrazovna struktura u smjeru pomlađivanja i poboljšavanja obrazovne strukture kroz pad broja niže kvalificiranih radnika i rast obrazovnijih kadrova prirodnom zamjenom radnika onih koji odlaze u mirovinu s mladima.

Ljudski resursi (nastavak)

U obrazovnoj strukturi radnika, radnici s visokoškolskim obrazovanjem sudjeluju s 22,2 posto s malom prednošću žena u toj strukturi od 55,3 posto. Najveći dio kadrova Saponije ima srednjoškolsko obrazovanje, njih 67,4 posto u čemu muškarci sudjeluju s 59,5 posto. Nižu spremu ima 10,4 posto radnika.

Obrazovna struktura radnika

Kako bi zadržala radnike i potaknula ih na ostvarivanje vrhunskih rezultata, Saponia kontinuirano ulaže u radno okruženje i motivaciju zaposlenika stvaranjem poticajne radne atmosfere. Stalnom interakcijom poslodavca i zaposlenika, poboljšavanjem obrazovnog statusa, usvajanjem novih znanja i vještina te optimizacijom strukture zaposlenika, osiguravaju se i ostala materijalna i nematerijalna prava u skladu s kolektivnim ugovorom i drugim pravilnicima. Primjena dugoročnog, sveobuhvatnog i integriranog procesa upravljanja ljudskim resursima jedan je od strateških ciljeva razvoja Saponije.

Saponia kontinuirano upućuje svoje radnike na stručne seminare i kongrese, te druge oblike strukovnog, stručnog i znanstvenog obrazovanja kako bi nastavili razvoj na stručnim područjima i stekli znanja i vještine potrebne za praćenje brzih tehnoloških i tržišnih promjena za održavanje koraka s neprestanim promjenama u organizaciji i okolini. Tijekom 2018. godine pohađani su seminari s područja računovodstva, obračuna plaća, energetike, informatike, seminari za članove radničkog vijeća i sindikata, kao i kongresi s područja nabave, financija, inženjerstva i kemije, te zaštite okoliša u zemlji, kao i kongresi deterđžentskih tehnologija i sirovina u inozemstvu.

Ljudski resursi (nastavak)

Jedan od ključnih pokazatelja A.I.S.E. vezan uz zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika prati frekvenciju nesreća na radu. Saponijina frekvencija je 1,3 dok je prosjek industrijske proizvodnje 2 (čista proizvodnja deterdženata 1,1). Služba zaštite na radu (ZNR) tijekom godine sustavno prati stanje zaštite na radu i djeluje na unapređivanje kroz stručnu podršku, savjetodavni i preventivni rad. Ujedno obavlja osposobljavanja radnika za rad na siguran način (ovlaštenje za obuku u kući), te upućuje radnike na stručna osposobljavanja radi potreba posla i osiguravanja sigurnosti rada (upravljanje viljuškarom, ADR propisi, strojari kotla i kompresorske stanice, rad s opasnim kemikalijama, i sl.). Ovlaštenike zaštite na radu djelatnici službe ZNR su, ukoliko su uočeni neispravni radni postupci i druge okolnosti koje nisu u skladu s propisom, upozoravali putem knjige nadzora i/ili elektroničkom poštom (takvih obavijesti/upozorenja je bilo 35), a ovlaštenicima su slane obavijesti o svim promjenama u zakonskoj regulativi, procjenama rizika i slično.

U upravljanju ljudskim resursima osnovni je zadatak omogućiti dobre radne uvjete kao i siguran radni prostor. U tu svrhu služba ZNR redovito organizira preglede strojeva i instalacija (45 pregleda u protekloj godini), šalje na redovne preventivne zdravstvene preglede u skladu s pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada, te preglede prije samog početka rada. Izrađuju se i uputstva za siguran rad na svim novim strojevima i ažuriraju stara sukladno promjenama. Svi radnici zadužuju osobnu zaštitnu opremu ovisno o radnom mjestu, a sva radna mjesta pokrivena su procjenama opasnosti i adekvatno osigurana. Zaštita od požara je također na visokoj razini, vrše se preventivni pregledi, osposobljavanja radnika i servisiraju vatrogasni aparati.

Posebna se pažnja pridaje ravnoteži između poslovnih obveza i slobodnog radnog vremena. Na taj način se posredno stvara dodatna vrijednost za kupce, investitore i zaposlenike. Putem sportskog kluba radnicima je omogućeno oslobađanje od stresa, kao i poboljšanje zdravlja, a služba zaštite na radu posebno brine o osiguravanju maksimalno sigurnih uvjeta u skladu s radnim mjestima poticanjem radnika na primjenu pravila i opreme zaštite na radu, kao i davanjem naputaka za investicije u proizvodnji kojima je cilj povećanje sigurnosti radnika.

Pravo na aktivno sudjelovanje u radu sindikata i aktivnostima koje promovira sindikat vezano uz zaštitu pojedinačnih i kolektivnih prava radnika zagarantirano je svim radnicima Saponije. U Saponiji je aktivan sindikat EKN, te njegovi predstavnici aktivno sudjeluju u radu radničkog vijeća, kolektivnom pregovaranju i zaštiti prava radnika. U 2018. godini je i sklopljen novi kolektivni ugovor za Saponiju u kojem su uvećana prava radnika u odnosu na stari kolektivni ugovor.

Motivirani i zadovoljni zaposlenici poštuju norme izvrsnosti, međusobno surađuju, dijele znanje i iskustvo i uz solidarnost stvaraju zajedništvo koje je snaga Saponije i njezin preduvjet uspješnog razvoja i izvor konkurentske prednosti.

Društvo

Djelatnici Saponije aktivno sudjeluju i u strukovnim udruženjima i granskim udrugama pri HGK i HUP, te putem njih predlažu poboljšanje okvira u kojima poslujemo i živimo. Aktivno se surađuje i s akademskom i lokalnom zajednicom, podržavaju inicijative vezane uz razvoj mladih, sporta i poduzetništva i na taj način jača zajednica u kojoj Saponia živi i radi. Saponia je dugogodišnji sponzor Ferivi maratona, veslačkog kluba Iktus, kuglačkog kluba Kandit u Osijeku, koji svojim radom posebno potiču mlađe generacije na bavljenje sportom. Donacijama u proizvodima podržava se rad Caritasa, Zagrebačkih humanitaraca, Doma Svetog Vinka koji brine o beskućnicima, te drugih udruga ali i direktnim donacijama osobama slabijeg imovnog stanja pokušava se poboljšati njihovi uvjeti života.

Poštivanje ljudskih prava u poslovanju Saponije očituje se u pridržavanju svih propisa i preporuka vezanih uz zaštitu ljudskih prava, nekorištenje dječjeg rada, osiguravanje dobrih radnih uvjeta i ravnopravnosti svih radnika. U dobavljačkom lancu prema našim saznanjima nemamo niti jednog dobavljača koji je na ikoli način sudjelovao u kršenju ljudskih prava.

Primjena principa društvene odgovornosti provlači se kroz sve pore poslovanja, ogleda u sistematskom pristupu nadzoru proizvodnje i poslovanja, pravednom pristupu radnicima. Efekti ovih aktivnosti ogledaju se u stečenim certifikatima i priznanjima za rad i djelovanje u zajednici. Bez zaposlenika maksimalno posvećenih principima rada i kvaliteti poslovanja i proizvoda, Saponia ne bi bila ovako uspješna tvrtka. Svjesni toga ulaganje u njihov rast i razvoj ujedno je i ulaganje u budućnost tvrtke.

Aktivna je i suradnja sa Sveučilištem u Osijeku i školama u okruženju omogućavanjem stručne prakse, ali i stručnih obilazaka laboratorija i proizvodnje, te gostovanjima stručnjaka Saponije na fakultetima kao vanjskih predavača iz pojedinih predmeta koji se uklapaju u područje poslovanja Saponije. Godišnje se ugosti minimalno desetak grupa učenika i studenata i održi bar pet do šest predavanja. S Hrvatskom udrugom poslodavaca sklopljen je i ugovor o suradnji na organizaciji dobrovoljnih stručnih praksi gdje se zainteresiranim studentima ekonomije, prirodnih i tehničkih znanosti omogućava praksa u trajanju od 4 tjedna tijekom ljetnih praznika.

Saponia se bori protiv svakog oblika diskriminacije, uznemiravanja i kršenja privatnosti te aktivno radi na protoku informacija kako bi radnici bili uključeni u sve procese koji utječu na njihovu dobrobit. Osigurano je sigurno radno okruženje, kao i obuka radnika za siguran rad kako bi se omogućili najbolji mogući uvjeti rada.

Osim prava iz kolektivnog ugovora, radnicima Saponije su na raspolaganju dodatne pogodnosti, od rekreacije do organizacije raznih aktivnosti i poticanja radnika na volonterske aktivnosti u zajednici kako bi se maksimalno poboljšalo zadovoljstvo radnika okruženjem u kojem rade i djeluju.

Društvo (nastavak)

Jedna od najznačajnijih aktivnosti Saponije usmjerena je na brigu o zdravlju i sigurnosti kupaca stavljajući na tržište isključivo proizvode koji zadovoljavaju sve pozitivne propise i preporuke EU vezane uz sastav, sigurnost, pakiranje i označavanje sredstava za čišćenje i toaletno-kozmetičkih proizvoda. Ključni pokazatelji izvedbe A.I.S.E.-a prate parametre poput procjene sigurnosti proizvoda, sigurnosti kupaca i potrošača, kao i informacija za kupce i potrošače. Pokazatelji vezani uz linije za potrošače, upite vezane uz zdravlje i sigurnost proizvoda su u skladu s industrijskim prosjekom, dok na svim proizvodima postoje minimalno dva znaka vezana uz sigurnost proizvoda, što je bolje od prosjeka industrije i pokazuje visoku usklađenost ne samo s obvezama, nego i dobrovoljnim označavanjem proizvoda. Proizvodi namijenjeni institucijskim i industrijskim potrošačima označeni su u skladu s pravilima struke, a u protekloj godini obučeno je 1628 osoba kod naših kupaca za sigurno i pravilno rukovanje našim proizvodima i sustavima. Za sve proizvode provedene su sigurnosne procjene i testovi djelotvornosti u kući ili pri Zavodu za javno zdravstvo, dok se njihova dermatološka sigurnost provjerava pri vanjskim institucijama kao što je Institut ISPE u Milanu. Svi proizvodi se prate od same ideje preko proizvodnje i korištenje u domovima potrošača ili institucijama i industriji, sve do kraja životnog ciklusa.

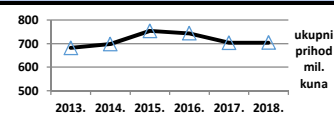
Saponia u potpunosti podržava borbu protiv korupcije i napore Vlade Republike Hrvatske u borbi protiv korupcije. Uz javno objavljen akcijski antikorupcijski plan i pravilnike kojima se borba protiv korupcije prenosi na sve razine Saponije, provode se i planiraju edukacijske aktivnosti kako bi se produbila znanja za otkrivanje netransparentnih i nelegalnih poslovnih aktivnosti, te se iste spriječile na vrijeme. Kod sudjelovanja u natječajima javne nabave Saponia se posebno fokusira na legalnost svojih aktivnosti. Saponia sustavno radi na održavanju partnerskih i fer odnosa s dobavljačima jer zajednički s njima možemo kupcima pružiti veću razinu kvalitete proizvoda i usluga.

FINANCIJSKO POSLOVANJE

Sažetak ključnih financijski pokazatelja	32
Financijsko poslovanje	33
Izjava osoba odgovornih za sastavljanja financijskih izvještaja	39
Prijedlog odluke o upotrebi dobiti	40
Odluka o utvrđivanju godišnjih financijskih	41

Sažetak ključnih financijskih pokazatelja

okazatelj	2018.	2017.	Kretanje
Ukupni prihodi (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu %	704,20 0,1	703,52 -5,4	 <p>Ø stope rasta 2013.-2018.</p> <p>-poslovni prihodi 0,7%</p> <p>-prihodi od prodaje 0,6%</p>
Poslovni prihodi (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu %	695,17 0,2	693,80 -5,4	
Prihodi od prodaje (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu %	685,19 -0,5	688,78 -5,3	
	Rezultati razdoblja	Normalizirani rezultati*	
EBITDA (Poslovna dobit+amort.) (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu % EBITDA marža %	40,29 -27,3 5,8	42,11 -24,0 6,1	55,39 1,1 8,0
Poslovna dobit (EBIT) (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu % EBIT marža %	18,54 -37,9 2,7	20,36 -31,7 2,9	29,83 -13,9 4,3
Dobit prije poreza (EBT) (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu % Stopa dobiti prije poreza %	-33,64 -223,6	16,50 -39,4 2,4	27,22 8,8 3,9
Neto dobit za godinu (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu % Neto profitna marža %	-27,83 -226,8	22,30 1,6 3,2	21,96 11,1 3,2
EPS (dobit po redovnoj dionici) – kune		33,9	33,0
Ukupna imovina (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu (mil.kuna)	682,73 -14,2	795,58 22,4	
Kapital i rezerve (mil.kuna) Promjena u odnosu na prethodnu godinu (mil.kuna)	399,25 -10,9	448,06 21,5	
Povrat na kapital (ROE) - %		5,6	4,9
Povrat na imovinu (ROA) - %		3,3	2,8
Tekuća likvidnost (krat.im/krat.obveze)		2,1	1,5
Neto radni kapital		190,4	123,2
Neto dug		155,3	222,1
Neto dug / Normalizirana EBITDA		3,7	4,0
Omjer neto duga i kapitala - %		39	50

*Financijski pokazatelji za 2018. godinu normalizirani su za vrijednost usklađenja potraživanja za robu 1.823.531kn i za financijske mjenice 48.314.723 kn grupacije Agrokor

Financijsko poslovanje

Hrvatsko gospodarstvo u 2018. godini četvrtu godinu zaredom bilježi solidan gospodarski rast od 2,6 posto na godišnjoj razini i prvo podizanje kreditnog rejtinga u četrnaest godina, ali i dalje vidljivo zaostaje za nekadašnjim tranzicijskim gospodarstvima u regiji, sada članicama EU.

Spektar rizika, unutar kojeg djeluje kemijska industrija hrvatskog gospodarstva, zahtijeva njihovo rano prepoznavanje, razumijevanje i odgovorno upravljanje. Najveći izazovi s kojima se susreće industrija kojoj Društvo pripada su previsoka izloženost uvozu sirovina, volatilna cijena proizvodnje koja uključuje visoke troškove sirovina, energenata i logistike, što negativno utječe na konkurentnost, visoki parafiskalni nameti, standardi zaštite okoliša i zaštite na radu.

Pokazatelji analize kemijske industrije naglašavaju činjenicu da proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda u posljednje dvije godine bilježi negativne međugodišnje stope rasta i to od 14,2 posto u 2017. te 9,9 posto u 2018. godini. Istovremeno proizvođačke cijene u proizvodnji kemikalija i kemijskih proizvoda u istom razdoblju zabilježile su rast od 6,5 posto u 2017. godini i 1,2 posto u 2018. godini. Ovakvo je kretanje najvećim dijelom posljedica rasta cijena kemijskih proizvoda na međunarodnom tržištu. Najveća slabost poslovanja kemijske industrije, ovisnost o uvoznim sirovinama, je kroz povećane osilacije cijena utjecala na razinu materijalnih troškova i u ovom razdoblju. Utjecaj ovakvih kretanja na području kemijske industrije odražava se posljedično i na poslovanje Saponije te zahtjeva posebnu pozornost i razvojnu strategiju u skladu s trendovima industrije.

Najvažniji gospodarski događaj izvještajnog razdoblja je potpisivanje nagodbe vjerovnika Agrokora u srpnju koja je stupila na snagu u listopadu 2018. godine. Procjenom naplativosti potraživanja i u skladu s nagodbom i stečenim udjelom od 0,6 posto, Društvo je na kraju 2018. godine vrijednosno umanjilo potraživanja prema Agrokoru za 50,1 milijun kuna.

Normalizirajući rezultat poslovanja za navedeno umanjenje potraživanja, u izvještajnom razdoblju ostvareni su poslovni prihodi u iznosu od 695,2 milijuna kuna što predstavlja rast od 0,2 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Dobit prije kamata, poreza i amortizacije iznosi 42,1 milijun kuna uz EBITDA maržu od 6,1 posto i za 24,0 posto je niža u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit 2018. godine iznosila je 22,3 milijuna kuna što je 1,6 posto više u odnosu na 2017. godinu.

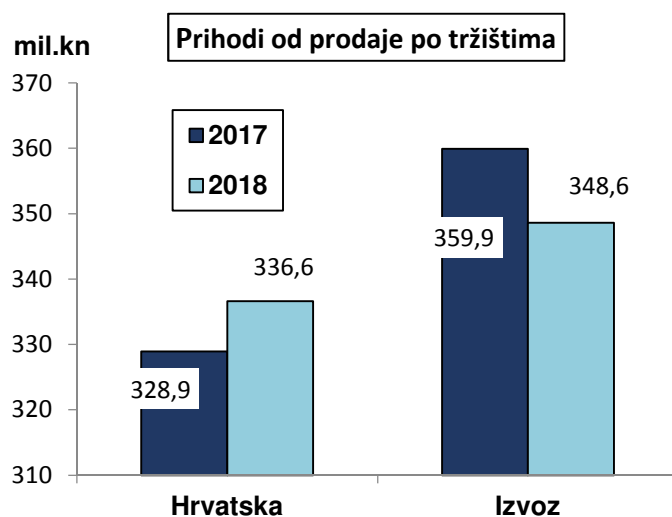
Ostvareni normalizirani rezultati potvrda su strategije Saponije i postavljenih poslovnih ciljeva usmjerenih prema stabiliziranju poslovanja, optimizaciji poslovnih procesa i ključnim kategorijama proizvoda koje nose značajan potencijal rasta, održivosti i profitabilnosti.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Dinamika i struktura prihoda od prodaje

Kretanje sektorskih međugodišnjih stopa promjena kemijske industrije slijedi i Saponia. U 2018. godini ostvaren je količinski pad realiziranih proizvoda od 4,7 posto uz porast prosječno ostvarene cijene od 2,6 posto. Pad količina odraz je veće kompaktizacije praškastih deterdženata i orijentacije na tekuće deterdžente.

Ostvarenjem od 685,2 milijuna kuna prihodi od prodaje čine 97,3 posto ukupnih prihoda, niži su za 0,5 posto ili 3,6 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu.

Na tržištu Hrvatske realizirano je 336,6 milijuna kuna što je 7,7 milijuna kuna odnosno 2,3 posto više od prethodne godine. Ostvarena prodaja na tržištu Hrvatske čini 47,8 posto ukupnih prihoda.

Prihodi od prodaje na inozemnim tržištima iznose 348,6 milijuna kuna odnosno 49,5 posto ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu niži su za 3,1 posto odnosno 11,3 milijuna kuna.

Pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu ostvaren je na tržištu Kosova za 6,6 milijuna kuna, Albanije za 3,0 milijuna kuna, Srbije za 1,3 milijuna kuna i Slovenije za 0,6 milijuna kuna. Ostala izvozna tržišta zadržala su razinu ostvarenja kao i prethodne godine. Na gotovo svim izvoznim tržištima osim Albanije bilježi se rast prosječno ostvarene cijene, što je odraz promjene u asortimanu prodaje i većoj prodaji premium segmenta proizvoda.

Financijsko poslovanje (nastavak)**Struktura operativnih troškova**

Poslovni rashodi Saponije d.d.				
(u milijunima kuna)	2018	2017	Promjena	%
Promjene zaliha	4,0	-2,5	6,5	-256,7%
Materijalni troškovi	544,7	546,9	-2,2	-0,4%
Troškovi osoblja	74,8	70,3	4,5	6,4%
Ostali troškovi	27,9	21,1	6,8	32,2%
Vrijednosna usklađenja	3,1	1,8	1,3	72,2%
Ostali poslovni rashodi	0,4	0,8	-0,4	-50,0%
Operativni troškovi	654,9	638,4	16,5	2,6%
Normalizirani oper.trošk.	653,1	638,4	14,7	2,3%
Amortizacija	21,7	25,6	-3,9	-15,2%
Poslovni rashodi	676,6	664,0	12,6	1,9%
Normalizirani poslovni rashodi	674,8	664,0	10,8	1,6%

Normalizirani operativni troškovi promatranog razdoblja iznosili su 653,1 milijuna kuna i viši su 14,7 milijuna kuna odnosno 2,3 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Materijalni troškovi čine 78,4 posto poslovnih prihoda i niži su za 0,4 posto ili 2,2 milijuna kuna u odnosu na 2017. godinu. Troškovi repromaterijala najznačajnija su stavka materijalnih troškova i čine 44,8 posto poslovnih prihoda, U izvještajnom razdoblju iznosili su 311,7 milijuna kuna i niži su za 3,0 milijuna kuna od prethodne godine. Viši troškovi osoblja odraz su novog kolektivnog ugovora na osnovu kojega su povećana prava radnika i prosječne plaće. Ostali troškovi su povećani za 3,9 milijuna kuna za iznose otpremnina.

Troškovi vrijednosnog usklađenja potraživanja povećani su za iznos otpisa potraživanja od kupaca Agrokor Grupe od 1,8 milijuna kuna. Za isti iznos normalizirani su izvještajni operativni troškovi.

Financijsko poslovanje (nastavak)**Dinamika profitabilnosti**

Profitabilnost Saponije d.d.				
(u milijunima kuna)	2018	2017	Promjena	%
Poslovni prihodi	695,2	693,8	1,4	0,2%
EBITDA	40,3	55,4	-15,1	-27,3%
EBITDA normalizirana	42,1	55,4	-13,3	-24,0%
EBIT	18,5	29,8	-11,3	-37,9%
EBIT normalizirana	20,4	29,8	-9,4	-31,5%
Neto dobit	-27,8	22,0	-49,8	-226,4%
Neto dobit normalizirana	22,3	22,0	0,3	1,4%
Profitne marže				
EBITDA marža	5,80%	8,00%		-219bb
EBITDA marža normalizirana	6,10%	8,00%		-193bb
EBIT marža	2,70%	4,30%		-163bb
EBIT marža normalizirana	2,90%	4,30%		-136bb
Neto profitna marža	-4,00%	3,20%		-717bb
Neto profitna marža normalizirana	3,21%	3,17%		+4bb

Tijekom poslovne godine ostvareni ukupni prihodi su na istom nivou kao i 2017. godine. Ukupni rashodi s aspekta normaliziranog poslovanja veći su za 1,7 posto odnosno 11,4 milijuna kuna. Posljedično je ostvarena niža vrijednost normalizirane EBITDA od 42,1 milijun kuna uz maržu od 6,1 posto što je za 13,3 milijuna kuna manje u odnosu na prethodnu godinu.

Niža razina ostvarene EBITDA u 2018. godini odraz je povećanih plaća od 4,4 milijuna kuna, isplaćenih otpremnina radnicima od 3,9 milijuna kuna i smanjenih prihoda od prodaje za 3,6 milijuna kuna.

Uz ostvarenu EBITDA i amortizaciju od 21,7 milijuna kuna, normalizirana operativna dobit iznosi 20,4 milijuna kuna. Neto financijski gubitak prije jednokratnog utjecaja otpisa financijske imovine od 48,3 milijuna kuna veći je za 1,3 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu. Rezultat poslovne godine prije opozivanja iznosi 16,5 milijuna kuna na normaliziranom nivou.

Priznavanjem porezne imovine na ime prenesenih poreznih gubitaka, 2018. godina zaključena je s izvještajnim gubitkom od 27,8 milijuna kuna.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Financijski položaj

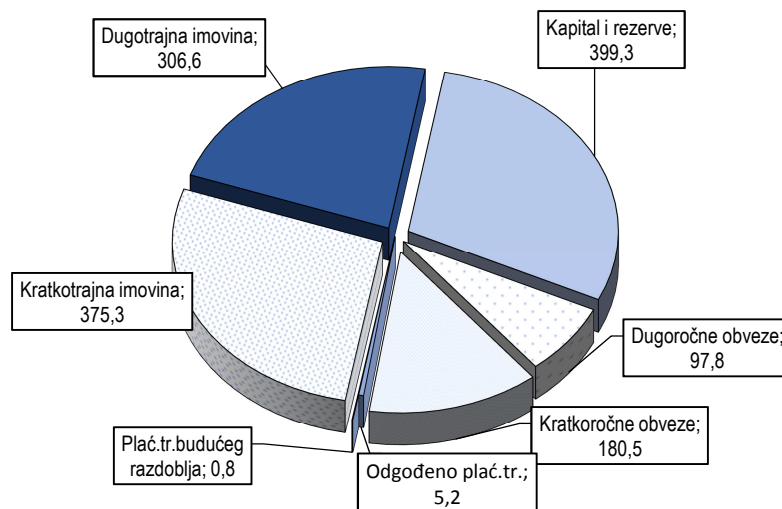
Financijski položaj Saponije na dan 31. prosinca 2018. godine ukazuje na određene promjene unutar imovine i obveza usmjerene prvenstveno na procese stabilizacije poslovanja i realizaciju segmenta financijskih ulaganja.

Ukupna imovina Saponije na dan 31. prosinca 2018. iznosila je 682,7 milijuna kuna i manja je za 112,9 milijuna kuna u odnosu na početak poslovne godine. Smanjenje ukupne imovine rezultat je smanjenja dugotrajne imovine od 77,5 milijuna kuna i kratkotrajne imovine od 35,4 milijuna kuna.

Smanjenje dugotrajne materijalne imovine za 14,6 milijuna kuna većim dijelom je rezultat otpisa postojeće imovine i kapitalnih ulaganja tijekom 2018. Ulaganja u povezana društva veća su za 19,0 milijuna kuna i sinergijski su efekt ulaganja i pripajanja društva Dalmatien Beteiligungs GmbH Klagenfurt. Ovom transakcijom Saponia je na dan 31. prosinca 2018. godine povećala udjel u društvu Maraska d.d. Zadar i sada posjeduje 52,9 posto vlasništva. Istovremeno se tijekom godine realizirao udjel u pridruženom društvu Brodomercur d.o.o. Široki Brijeg od 63,6 milijuna kuna. Dani dugoročni zajmovi povezanom društvu Maraska d.d. Zadar smanjeni su za 23,0 milijuna kuna.

Vrijednosno umanjjenje potraživanja za financijsku imovinu društava iz Agrokor Grupe i faktoring društava od 51,2 milijuna kuna, ključni su čimbenik smanjenja kratkotrajne imovine. Potraživanja od kupaca veća su za 19 milijuna kuna. Povećanje potraživanja rezultat je povećanja potraživanja povezanih društava na inozemnom tržištu.

Struktura bilance stanja na dan 31.12.2018.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Financijski položaj (nastavak)

Vlastiti kapital Saponije na dan izvještaja iznosio je 399,3 milijuna kuna i manji je u odnosu na prethodnu godinu za 10,9 posto. Smanjenje je rezultat ostvarenog izvještajnog neto gubitka od 27,8 milijuna kuna, utjecaja iz pripajanja povezanog društva na teret kapitala od 21,3 milijuna kuna i smanjenja revalorizacijskih rezervi fer vrijednosti financijske imovine od 0,3 milijuna kuna. Prema Odluci Glavne skupštine održane 4. lipnja 2018. godine ostvarena dobit 2017. godine raspoređena je u zakonske i ostale pričuve društva. Struktura vlastitog kapitala nije promjenjena i zbog utjecaja smanjenja obveza i dalje čini 58,5 posto ukupnog kapitala i obveza.

U procesu restrukturiranja obveza i stabilizacije poslovanja, dugoročni i kratkoročni krediti, obveze po izdanim vrijednosnim papirima i financijski najam smanjeni su za 64,0 milijuna kuna. Dio kratkoročnih kredita refinanciran je u dugoročne te je iz tog razloga pozicija dugoročnih obveza povećana za 35,8 milijuna kuna. Ukupna financijska zaduženost na dan 31. prosinca 2018. godine iznosila je 160,2 milijuna kuna, od čega se 97,8 milijuna kuna odnosi na dugoročne obveze po kreditima i financijskom najmu, a 62,4 milijuna kuna na kratkoročne obveze po kreditima i financijskom najmu. U ukupnoj strukturi kapitala krediti financijskih institucija sudjeluju s 23,5 posto što je za 4,7 postotna poena manje u odnosu na prethodnu godinu. Obveze prema dobavljačima ostale se na istom nivou kao i početkom godine. Značajno povećanje od 4,2 milijuna kuna ostalih obveza rezultat je obveza prema zaposlenicima za otpremnine.

Neto radni kapital na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 190,4 milijuna kuna i povećan je za 67,2 milijuna kuna. Neto dug iznosi 155,3 milijuna kuna i za 66,8 milijuna kuna je manji u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje neto duga rezultat je u najvećoj mjeri otplate dijela kreditnih obveza. Posljedično su se promijenili i pokazatelji zaduženosti te se omjer glavnice i neto duga smanjio na 38,9 posto. Smanjenje normalizirane EBITDA uz pad neto duga doveo je do nižeg omjera neto duga i normalizirane EBITDA od 3,7. Na izvještajnom nivou ovaj omjer iznosi 3,9.

Novčani tok

Povećanjem neto radnog kapitala i poboljšanom dinamikom radnog kapitala tijekom 2018. godine ostvaren je pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti od 6,7 milijuna kuna. Neto efekt realizacije udjela od 63,4 milijuna kuna u odnosu na kapitalne izdatke od 7,0 milijuna kuna rezultirao je povećanjem novčanog toka iz investicijskih aktivnosti od 55,3 milijuna kuna.

Generirani novčani tokovi iz poslovnih i investicijskih aktivnosti kanaliziran je u otplatu kreditnih obveza te je u 2018. godini ostvaren negativan novčani tok iz financijskih aktivnosti od 59,2 milijuna kuna.

Smanjenjem financijske zaduženosti Saponia je uspjela održati stabilnost novčanog toka i osigurati pozitivan operativni kapital neophodan za kontinuirano poslovanje.

Financijsko poslovanje (nastavak)

Očekivanja za 2019. godinu

Tijekom 2018. godine gospodarska kretanja hrvatske i regije obilježili su pozitivni trendovi posebno u rastu osobne potrošnje. Pozitivna kretanja očekuju se i u 2019. godini, ali s nešto usporenijim tempom. Ovakvi trendovi gospodarstva i rast životnog standarda otvaraju mogućnosti povećanja tržišnih udjela postojećih kategorija i širenje portfelja proizvoda premium segmenta. Naglasak je na traženju profitabilnih proizvoda s potencijalom rasta, razvoju kvalitete proizvoda, jačanju prepoznatljivih brendova i ukupne konkurentnosti. Rizici kemijske industrije i tržište uvoznih sirovina zahtijevaju posebnu pozornost i prepoznavanje negativnih kretanja. Stoga optimizacijom i planiranjem poslovnih aktivnosti nastojati će se održati troškovna učinkovitost, likvidnost i financijska stabilnost.

Tehnološka konkurentnost ulaganjem u istraživanje i razvoj preduvjet je rasta. Uz osiguravanje stabilnosti novčanog toka i optimalno korištenje resursa, planiran je nastavak ulaganja u projekte koji će rezultirati dodatnom vrijednošću i modernizacijom proizvodno-poslovnih procesa.

Težište aktivnosti Saponije je na razvoju i osuvremenjavanju proizvoda iz grupe tekućih deterdženata, kao kategorije s trendom rasta kako na hrvatskom, tako i izvoznim tržištima. Cilj je ponuditi potrošačima višu kvalitetu proizvoda uz smanjenje troškova i jačanje pozitivnog utjecaja na okoliš.

Pozitivna kretanja u poslovnom okruženju i rast potrošnje, uz povećano ulaganje u tržište, osiguravaju prostora za napredak i daljnje pozitivno poslovanje.

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje finansijskih izvješćaja

Uprava Društva odgovorna je za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku pružaju istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva. Uprava je dužna osigurati da finansijski izvješćaji budu pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i uz primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvješćavanja usvojenih u EU.

Odgovornost Uprave je da se pri izradi finansijskih izvješćaja pošćiva načelo neogranićenosti vremena poslovanje, uz dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, pošćivajući načelo razumnosti i opreznosti u postupcima prosudbe i procjene, a o svakom materijalno značajno odstupanju transparentno i pravovremeno informirati javnosti.

Godišnji revidirani odvojeni finansijski izvješćaji društva Saponia d.d., sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvješćavanja usvojenih u EU, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim na dan sastavljanja finansijskih izvješćaja.

Odvojeni godišnji finansijski izvješćaji za razdoblje od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, finansijskog položaja i poslovanja društva Saponia d.d.

Izvješćaj Uprave sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja društva, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima je društvo izloženo.

Ova se izjava daje na temelju članka 462. Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18).

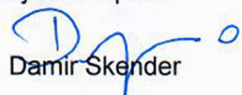
Direktor Financija i kontrolinga

Marija Grgić Bukovac

Predsjednik Uprave

Damir Skender

**"SAPONIA" KEMIJSKA, PREHRAMBENA I
FARMACEUTSKA INDUSTRIJA D.D. OSIJEK**

Uprava

Broj: 160/19.

Osijek, 6.5.2019.

Na temelju čl. 80. Statuta "Saponije" kemijske, prehrambene i farmaceutske industrije d.d. Osijek, Uprava "Saponije" d.d. Osijek, na sjednici održanoj dana 6.5.2019. godine, donijela je

PRIJEDLOG ODLUKE

**o pokriću gubitka "Saponije" kemijske, prehrambene i farmaceutske industrije d.d. Osijek
iz 2018. godine**

Članak 1.

SAPONIA d.d. ostvarila je u 2018. godini neto gubitak nakon oporezivanja u iznosu od 27.834.826,42 kuna

Članak 2.

Ostvareni gubitak Društva iz članka 1. ove odluke pokrit će se u cijelosti iz Ostalih pričuva Društva.

Predsjednik Uprave

Damir Skender

**"SAPONIA" KEMIJSKA, PREHRAMBENA I
FARMACEUTSKA INDUSTRIJA D.D. OSIJEK**

Nadzorni odbor

Broj: 148/19.

Osijek, 6.5.2019.

Na temelju članka 67. Statuta Saponije kemijske, prehrambene i farmaceutske industrije, d.d., Osijek, a u skladu s čl. 300.c i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor Saponije d.d. Osijek, na svojoj 113. sjednici, donio je

ODLUKU

o utvrđenju godišnjih financijskih izvješća Društva Saponia d.d. za 2018. godinu

1. Nadzorni odbor daje suglasnost na godišnja financijska izvješća Saponije d.d. za 2018. godinu, koja je podnijela Uprava Saponije d.d.
2. Nadzorni odbor daje suglasnost na izvješće o stanju Društva Saponije d.d. za 2018. godinu, koje je podnijela Uprava Saponije d.d.
3. Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog odluke o pokriću gubitka iz 2018. godine, koju je podnijela Uprava Saponije d.d.
4. Nadzorni odbor je suglasan s nalazom i mišljenjem revizora za 2018. godinu koje potvrđuje da su financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama.

SAPONIA
kemijska, prehrambena
i farmaceutska
industrija d.d.
OSIJEK 41
Predsjednik Nadzornog odbora
Zdravko Pavić
Zdravko Pavić

SAPONIA d.d., Osijek

Odvojeni financijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. prosinca 2018. godine
zajedno s Izvešćem neovisnog revizora

Odgovornosti Uprave za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva Saponia d.d., Osijek ("Društvo") za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisali za i u ime Uprave:

Damir Skender
Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić
Član Uprave

Dajana Mrčela
Član Uprave

Milenko Erkapić
Član Uprave

Marija Grgić Bukovac
Direktorica Financijska i kontrolinga

Saponia d.d.
Ulica Matije Gupca 2
31 000 Osijek
Republika Hrvatska

21. svibnja 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva Saponia d.d., Osijek

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja društva Saponia d.d. („Društvo“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine, izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim učinaka opisanih u odjeljku „Osnova za mišljenje s rezervom“ priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2018. godine i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje s rezervom

Potraživanja od Vizija gradnja d.o.o.

Kao što je izloženo u bilješci 20 uz financijske izvještaje, Društvo ima značajnu izloženost po neosiguranim potraživanjima od subjekata koji su u mirovanju te koji prema sadašnjim financijskim pokazateljima nemaju mogućnosti ostvarivanja pozitivnih novčanih tijekova. Za navedena potraživanja u iznosu od 1.428 tisuća kuna danog zajma, izložena unutar bilješke 20, i 822 tisuće kuna potraživanja za kamate po navedenom zajmu, izložena unutar bilješke 22, nisu iskazani očekivani kreditni gubici u priloženim financijskim izvještajima. Prema saznanjima na dan ovih financijskih izvještaja, postoji značajan rizik da Društvo neće naplatiti navedena potraživanja te da je potrebno iskazati očekivane kreditne gubitke.

Slijedom navedenog, očekivani kreditni gubici i odgođena porezna imovina trebaju biti iskazani u iznosima 2.250 tisuća kuna i 405 tisuće kuna posljedično, te bi rezultat za godinu trebao biti manji za 1.845 tisuća kuna.

Obveze vezane uz MRS 19 Primanja zaposlenih

Društvo na dan 31. prosinca 2018. godine nije pripremlilo izračun rezerviranja za primanja zaposlenih (jubilarnih nagrada, otpremnina povodom odlaska u regularnu mirovinu, te ostalih naknada na koje djelatnici imaju pravo sukladno važećem kolektivnom ugovoru) u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 19 „Primanja zaposlenih“. Tijekom naše revizije nismo bili u mogućnosti pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze kako bismo se uvjerali u iznose rezerviranja koje bi bilo potrebno iskazati u priloženim financijskim izvještajima. U skladu s tim, nismo mogli utvrditi jesu li, i u kojem iznosu potrebne rezervacije po navedenoj osnovi, kao ni njihov utjecaj na financijske izvještaje Društva.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik, Marina Tonžetić, Juraj Moravek, Dražen Nimčević; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABHR2X IBAN: HR2723600001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHR2X IBAN: HR1024840081100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global“, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee“) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Osnova za mišljenje s rezervom (nastavak)

Primjena Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15 Prihodi

Društvo na dan 31. prosinca 2018. godine nije pripremlilo izračun utjecaja vezano uz primjenu *Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15 Prihodi* koji je na snazi za obračunska razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon tog datuma. Tijekom naše revizije nismo bili u mogućnosti pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze kako bismo se uvjerali u utjecaje koje bi bilo potrebno iskazati u priloženim financijskim izvještajima. U skladu s tim, nismo mogli utvrditi jesu li, i u kojem iznosu potrebni ispravci po navedenoj osnovi, kao ni njihov utjecaj na financijske izvještaje Društva.

Ulaganja u ovisna društva

Kao što je izloženo u bilješci 16 uz financijske izvještaje, Društvo je na dan 31. prosinca 2018. godine iskazalo ukupnu vrijednost ulaganja u ovisna društva u iznosu od 179.859 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 160.838 tisuća kuna). Za ulaganja u Marasku d.d., Zadar, u kojoj je iskazan iznos ulaganja od HRK 80.085 tisuća kuna, postoje naznake umanjenja vrijednosti. Nismo od Društva zaprimili dostatne i primjerene revizijske dokaze kojima bi se uvjerali u nadoknadivost navedenog ulaganja, te stoga nismo u mogućnosti utvrditi da li je potrebno i u kojem iznosu iskazati gubitak od umanjenja u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 Umanjenje imovine.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanja pitanja

Razrješenje prošlogodišnjeg pitanja s rezervom

Revizorsko mišljenje o financijskim izvještajima za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2017. godine je sadržavalo rezervu vezano uz potraživanja po regresnim mjenicama u vrijednosti od 124.100 tisuće kuna. Navedena potraživanja su u 2017. godini prijavljena u postupku restrukturiranja Agrokora grupe, te je Društvo nagodbom pripalo 0,6% udjela Agrokora. Društvo je tijekom 2018. godine provelo otpis potraživanja u iznosu od 50,1 milijuna kuna, te svelo potraživanja na vrijednost nominalnog iznosa udjela dodijeljenih Društvu u postupku izvanredne uprave.

Preostali iznos ulaganja/potraživanja je iskazan u financijskim izvještajima u neto iznosu od 75,3 milijuna kuna. S obzirom na značajnu neizvjesnost oko poslovanja novoosnovane grupe, čije dionice su dodijeljene Društvu, iskazani iznos u financijskim izvještajima predstavlja najbolju procjenu Uprave na dan objave ovih financijskih izvještaja.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Objava konsolidiranih financijskih izvještaja

Skrećemo pozornost na bilješku 16 Ulaganja u ovisna društva, u odvojenim financijskim izvještajima. Konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni u skladu s MSFI za Saponiju d.d. i ovisna društva kojima Saponia d.d. upravlja („Grupa“) još uvijek nisu objavljeni. Konsolidirani financijski izvještaji bit će izdani u lipnju 2019. godine. Radi boljeg razumijevanja Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje, povezano s ovim odvojenim financijskim izvještajima. Naše revizorsko mišljenje nije kvalificirano za navedeno.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Osim za pitanja opisana u Odjeljku osnova za mišljenje s rezervom, odredili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja za priopćiti u našem izvješću.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Društva i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21., 22. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7.

Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili na ostalim informacijama, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvjestimo tu činjenicu. U skladu s navedenim učincima opisanim u odjeljku s Osnovom za mišljenje s rezervom, nismo mogli zaključiti jesu li ili nisu li ostale informacije značajno pogrešno prikazane u vezi s tim pitanjima.

Osim za učinke i moguće učinke pitanja opisanih u našem izvješću u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom te na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva 4. lipnja 2018. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 22 godina te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 1997. do 31. prosinca 2018. godine

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Društva 21. svibnja 2019. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerezivizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Marina Tonžetić.

Marina Tonžetić

Član Uprave i ovlašten revizor

Deloitte d.o.o.

21. svibnja 2019. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

Odvojeni izvještaj o računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
Prihodi od prodaje	4	685.194	688.783
Ostali prihodi	5	9.981	5.012
Ukupni prihodi iz poslovanja		695.175	693.795
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(3.977)	2.539
Troškovi sirovina i materijala	6	(311.693)	(314.737)
Troškovi prodane trgovačke robe		(22.513)	(10.170)
Troškovi osoblja	7	(74.746)	(70.298)
Amortizacija	8	(21.750)	(25.555)
Ostali poslovni rashodi	9	(293.166)	(245.741)
Ukupni troškovi iz redovnog poslovanja		(727.845)	(663.962)
Dobit iz redovnog poslovanja		(32.670)	29.833
Neto financijski rashodi	10	(968)	(2.609)
(Gubitak) /Dobit prije oporezivanja		(33.638)	27.224
Porez na dobit	11	5.803	(5.269)
Dobit tekuće godine		(27.835)	21.955
Ostala sveobuhvatna dobit:			
Stavke koje se kasnije mogu prenositi u dobit ili gubitak			
<i>Neto promjena u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju</i>			
Dobit iz revalorizacije preknjižena na kapital		401	(509)
Porez na stavke knjižene izravno na kapital ili isknjižene s kapitala	11	(72)	92
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		329	(417)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobit		(27.506)	21.538
ZARADA PO DIONICI			
- osnovna i razrijeđena u kunama i lipama	12	(42,27)	33,34

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih odvojenih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	74.747	89.957
Nematerijalna imovina	14	108	261
Predujmovi za materijalnu imovinu		905	330
Imovina namijenjena prodaji	15 a	-	8.422
Ulaganja u nekretnine	15 b	8.422	-
Ulaganja u ovisna društva	16	179.859	160.838
Ulaganje u pridruženo društvo	17	-	63.644
Ulaganja raspoloživa za prodaju	18	530	1.289
Dani zajmovi	20	35.913	58.949
Odgođena porezna imovina	11	6.129	385
		306.613	384.075
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	56.218	59.608
Dani zajmovi	20	52.247	59.267
Potraživanja od kupaca	21	161.480	142.170
Ostala kratkotrajna potraživanja	22	100.454	147.552
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		842	836
Novac u banci i u blagajni	23	4.878	2.068
		376.119	411.501
UKUPNA IMOVINA		682.732	795.576

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih odvojenih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
GLAVNICA I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital	24	244.169	244.169
Pričuve	25	204.702	182.416
Vlastite dionice		(545)	(545)
Zadržana dobit		(49.073)	22.016
		399.253	448.056
Dugoročne obveze			
Dugoročni krediti	26	94.748	53.905
Obveze za financijski najam	27	3.034	5.329
		97.782	59.234
Kratkoročne obveze			
Kratkoročno dospijeće kredita	26	60.209	151.297
Kratkoročno dospijeće obveza po financijskom najmu	27	2.227	2.868
Obveza po izdanim vrijednosnim papirima		-	10.800
Obveze prema dobavljačima	28	105.970	105.663
Ostale obveze	29	17.291	17.658
		185.697	288.286
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		682.732	795.576

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih odvojenih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Pričuve	Revalorizacijske pričuve	Vlastite dionice	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. godine	244.169	10.311	154.053	(1.274)	(545)	19.803	426.517
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	21.955	21.955
Prodaja	-	-	-	7	-	-	7
Vrednovanje	-	-	-	(344)	-	-	(344)
Odgođeni porezi	-	-	-	(79)	-	-	(79)
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	<i>(416)</i>	-	21.955	<i>21.539</i>
Raspored dobiti	-	990	18.813	-	-	(19.803)	-
Prijenos na zadržanu dobit	-	-	-	(61)	-	61	-
Stanje 31. prosinca 2017. godine	244.169	11.301	172.866	(1.751)	(545)	22.016	448.056
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	(27.835)	(27.835)
Vrednovanje	-	-	-	(145)	-	-	(145)
Prodaja	-	-	-	402	-	-	402
Odgođeni porezi	-	-	-	72	-	-	72
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	<i>329</i>	-	(27.835)	<i>(27.506)</i>
Raspored dobiti	-	1.101	20.915	-	-	(22.016)	-
Prijenos na zadržanu dobit	-	-	-	(59)	-	59	-
Pripajanje ovisnog društva	-	-	-	-	-	(21.297)	(21.297)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	244.169	12.402	193.781	(1.481)	(545)	(49.073)	399.253

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih odvojenih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti			
Neto dobit za godinu		(27.835)	21.955
<i>Usklađenje za:</i>			
Trošak poreza	11	(5.803)	5.269
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	13,14	21.750	25.555
Dobit od prodanih i rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, neto	5,9	(7)	(112)
Gubitak od prodaje financijske imovine	10	761	29
Kamatni prihod	10	(4.116)	(4.198)
Kamatni trošak	10	6.115	6.799
Učinak promjene tečaja		(1.806)	281
Gubitak/(dobit) od investicijskih nekretnina, neto	5,9	-	12
Ispravak vrijednosti financijske imovine, neto	9	51.207	-
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca, neto	5,9	2.554	1.702
Ispravak vrijednosti potraživanja od zaliha, neto	9	497	137
Novac iz poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu		43.317	57.429
Povećanje plaćenih troškova budućeg razdoblja		(6)	(208)
Smanjenje / (povećanje) zaliha		2.893	(5.363)
Smanjenje potraživanja		(25.965)	(29.059)
Smanjenje obveza		(2.203)	(97.504)
Novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		18.036	(74.705)
Novčani izdaci za kamate		(6.613)	(6.592)
Plaćen porez na dobit		(4.716)	(4.621)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		6.707	(85.918)
Ulagateljske aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	13	(6.335)	(11.470)
Smanjenje predujmova za materijalnu imovinu		(575)	683
Kupnja nematerijalne imovine	14	(68)	(304)
Primici po imovini raspoloživoj za prodaju		386	71
Primici od kamata	10	1.606	32
Primici sredstava po investicijskim nekretnina namijenjenih za prodaju		-	35
Izdaci za dane pozajmice		(10.000)	(10.100)
Primici od naplate pozajmica		7.020	750
Primici od realizacije ulaganja u pridruženo društvo		63.328	-
Povećanje ulaganja u ovisna društva		(64)	(60)
Primici po prodaji imovine		22	163
Neto novac (korišten) u ulagateljskim aktivnostima		55.320	(20.200)

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2018.	2017.
Financijske aktivnosti			
Povećanje obveza po kreditima	26,27	103.835	135.656
Povećanje obveza po financijskom najmu	26,27	-	5.118
Povećanje obveza po izdanim vrijednosnim papirima		-	15.208
Isplate temeljem obveza kreditima i najmovima	26,27	(163.052)	(58.714)
Neto novac (korišten) / ostvaren u financijskim aktivnostima		(59.217)	97.268
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata		2.810	(8.850)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	23	2.068	10.918
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	23	4.878	2.068

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih odvojenih financijskih izvještaja.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. OPĆI PODACI

Povijest i osnutak

Saponia d.d., Osijek ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Republici Hrvatskoj.

Djelatnost

Saponia dioničko društvo, Osijek, Matije Gupca 2 bavi se proizvodnjom sredstava za pranje, kozmetičkih preparata, ostalih kemijskih proizvoda, lijekova, farmaceutskih kemikalija, kemikalija za poljoprivredu, prehrambenih proizvoda, trgovinom na veliko i malo, vanjskom trgovinom i zastupanjem.

Dionice Društva kotiraju na Zagrebačkoj burzi.

Tijela Društva

Skupština Društva

	2018.	2017.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	87,30%	87,30%
Mali dioničari	12,22%	11,99%
CERP	-	0,23%
Trezorske dionice	0,48%	0,48%
	100,00%	100,00%

Nadzorni odbor u 2018. i 2017. godini:

Predsjednik	Zdravko Pavić
Zamjenik predsjednika	Ivan Grbešić
Član	Tončo Zovko
Član	Robert Knezović
Član do 04. kolovoza 2017.	Božo Galić
Član od 04. kolovoza 2017.	Željko Grbačić

Uprava u 2018. i 2017. godini:

Predsjednik Uprave	Damir Skender
Član Uprave	Mirko Grbešić
Član Uprave	Milenko Erkapić
Član Uprave	Dajana Mrčela

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima u Europskoj uniji (MSFI).

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI) zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Financijski izvještaji Društva predstavljaju zbirne iznose imovine, obveza, kapitala i rezervi Društva na dan 31. prosinca 2018. godine te rezultate poslovanja za godinu koja je tada završila.

b) Osnova financijskog prikaza

Financijski izvještaji su sastavljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata i dugotrajne materijalne imovine, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji koje je Društvo pripremio su odvojeni financijski izvještaji. Konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni u skladu s MSFI za Saponiju d.d. i ovisna društva kojima Saponia d.d. upravlja („Grupa“) još uvijek nisu objavljeni. Konsolidirani financijski izvještaji biti će izdani u lipnju 2019. godine. Radi boljeg razumijevanja Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje, povezano s ovim odvojenim financijskim izvještajima.

c) Izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

Poslovni događaji i transakcije u stranoj valuti preračunati su u kune primjenom tečaja na dan poslovnog događaja i transakcije. Sredstva i obveze izražene u stranoj valuti preračunati su po tečaju važećem na dan izvještavanja. Dobici i gubici proizašli iz promjene tečaja od dana transakcije do datuma izvještavanja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Na dan 31. prosinca 2018. godine, službeni tečaj za 1 USD i 1 EUR bio je HRK 6,469192, odnosno HRK 7,417575 (31. prosinca 2017.: 1 USD = 6,269733 HRK; 1 EUR = 7,513648 HRK).

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

d) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje priznaju se prilikom isporuke robe i prijenosa vlasništva u iznosima koji su iskazani u računima, umanjenima za eventualne poreze i popuste.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kad su utvrđena prava dioničara na primitak dividende.

e) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Društvo kao davatelj najma

Potraživanja temeljem financijskih najмова se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Društva u najam. Prihodi od financijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi odražavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja Društva temeljem najмова.

Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Društvo kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina društva po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavcu iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju kao obveza za financijski najam.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade za najam koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najмова se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

U slučaju stimulacije primljene s ciljem zaključenja poslovnog najma, stimulacija se priznaje kao obveza. Ukupna korist stimulacije priznaje se kao smanjenje troška najma na pravocrtnoj osnovi, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman tečajnih razlika

Sva sredstva i obveze u stranim sredstvima plaćanja preračunate su po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvještavanja.

Negativne tečajne razlike odnosno pozitivne tečajne razlike nastale preračunom svih obveza i potraživanja u stranim sredstvima plaćanja na protuvrijednost u kunama iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

g) Oporezivanje

Porez na dobit za tekuću godinu određuje se na temelju rezultata za godinu usklađenog za stavke koje nisu oporezive ili ne predstavljaju porezno priznati trošak. Porez na dobit izračunava se primjenom stopa utvrđenih do datuma izvještaja. Po potrebi se utvrđuju rezerviranja za porez na dobit. Odgođeni porezi nastaju temeljem privremene razlike u neto poreznom učinku između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i njihovih iznosa za potrebe oporezivanja.

Odgođena porezna imovina i obveze utvrđuju se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će biti primjenjive na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje povrat ili podmirenje privremenih razlika. Odgođena porezna imovina priznaje se za prijenos u iduće porezno razdoblje kao neiskorišteni porezni gubitak, odnosno porezni kredit u onoj mjeri u kojoj je izvjesno da će biti ostvarena oporeziva dobit u budućem razdoblju koja će omogućiti korištenje neiskorištenih poreznih gubitaka i poreznih kredita.

Obveza poreza na dobit utvrđuje se na temelju iznosa poreza koji se plaćaju u skladu s poreznim zakonima i propisima na ostvareni rezultat društva.

h) Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi iskazuju se po trošku umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina stavljena u uporabu.

Revalorizacijske pričuve po nekretninama, postrojenjima i opremi proizlaze iz utvrđivanja fer vrijednosti zemljišta prilikom izgradnje stanova i procjene vrijednosti nekretnina i postrojenja.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

h) Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta i zgrada u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanje imovine primjenom pravocrtne metode, kako je prikazano:

	2018.	2017.
Nematerijalna imovina	2 godine	2 godine
Građevinski objekti	10-20 godina	10-20 godina
Postrojenja i oprema	2-10 godina	2-10 godina

i) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i skupine za prodaju se svrstavaju kao imovina namijenjena prodaji ako će njihov knjigovodstveni iznos biti nadoknađen prvenstveno prodajom, a ne kontinuiranom uporabom. Spomenuti uvjet smatra se ispunjenim samo ako postoji velika vjerojatnost prodaje i ako je sredstvo (ili skupina za prodaju) raspoloživo za trenutnu prodaju u svom postojećem stanju. Rukovodstvo mora pokazati svoju čvrstu obvezu za prodajom, kroz očekivanje da će prodaja steći uvjete za priznavanje kao okončana prodaja u roku od godinu dana od datuma klasifikacije u tu skupinu.

Dugotrajna imovina (i skupine za prodaju) svrstana u skupinu imovine namijenjene prodaji se mjeri po njezinoj prethodnoj knjigovodstvenoj vrijednosti ili njezinoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno koja je niža.

j) Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine početno se mjeri po trošku nabave. Transakcijski troškovi su uključeni u početno mjerenje. Nakon početnog priznavanja Društvo mjeri ulaganja u nekretnine po fer vrijednosti. Dobit ili gubitak koji nastaje iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine priznaje se u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem je nastao. Ulaganja u nekretnine su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknižuje se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao iskniženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

k) Umanjenja

Na svaki dan izvještavanja, Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila da li postoje naznaka da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u tom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

l) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Zalihe sitnog inventara se vode po nabavnoj cijeni. Sitan inventar se otpisuje 100% prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe trgovačke robe iskazuju se po troškovima nabave sve dok su troškovi nabave niži ili jednaki neto prodajnoj vrijednosti. Troškove nabave čini neto fakturna vrijednost robe uvećana za zavisne troškove.

m) Potraživanja po osnovi prodaje (potraživanja od kupaca)

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti po osnovi procijenjenih iznosa za koje se očekuje da neće biti naplaćeni.

n) Trezorske dionice

Vlastite dionice u posjedu Društva na datum izvještaja označene su kao trezorske dionice i iskazuju se po trošku stjecanja. Navedene dionice tretiraju se kao umanjenje glavnice društva. Dobit i gubitak od prodaje vlastitih dionica iskazuje se kao kapitalna dobit / (gubitak).

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

o) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od stanja na računima kod banaka i novca u blagajni te ulaganja i depozita s dospijećem do tri mjeseca.

p) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima iskazuju se po amortiziranom trošku.

q) Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojem Društvo (matica) ima kontrolu odnosno moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama sudjelovanjem u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u ovisnom društvu.

Ulaganja u ovisna društva iskazuju se u odvojenom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za eventualna umanjenja vrijednosti pojedinačnih ulaganja.

r) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Društvo ima značajan utjecaj, a koji nije ni ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju. Značajan utjecaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u financijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Ulaganja u pridružena društva iskazana su po trošku stjecanja u odvojenim financijskim izvještajima Društva.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

s) Financijska imovina

Kupnja ili prodaja financijske imovine redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na osnovu datuma trgovanja. Redovne kupnje ili prodaje su kupnja ili prodaja financijske imovine koja zahtijeva isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili praksom na tržištu.

Sva priznata financijska imovina naknadno se u cijelosti mjeri po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ovisno o poslovnom modelu i karakteristikama ugovorenih tijekova novca financijske imovine.

Klasifikacija financijske imovine

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju novčane tijekove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na preostali iznos glavnice na određene datume

(i) Amortizirani trošak i metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška dužničkog instrumenta i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom relevantnog razdoblja.

Za financijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene financijske imovine (tj. imovina koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijskih troškova i ostalih premija ili diskonta) isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, efektivna kamatna stopa usklađena s kreditom izračunava se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom mjerenju.

Amortizirani trošak financijske imovine je iznos po kojem se financijski instrument mjeri pri početnom priznavanju umanjeno za otplate glavnice i uvećano za kumulativnu amortizaciju, koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospjeća, usklađenog za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za bilo koji gubitak.

Prihodi od kamata priznaju se primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku i po FVOSD.

Za financijsku imovinu, osim za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, osim za financijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

s) Financijska imovina (nastavak)

Za financijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjeni financijski instrument poboljša tako da financijski instrument više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, Društvo i Grupa priznaju prihode od kamata primjenom efektivne kamatne stope usklađene kreditnim rizikom na amortizirani trošak financijske imovine pri početnom priznavanju. Izračun se ne vraća na bruto osnovu čak i ako se kreditni rizik financijske imovine naknadno poboljša tako da financijska imovina više nije kreditno umanjena. Prihodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Umanjenje financijske imovine

Društvo priznaje rezervacije za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog financijskog instrumenta. Društvo uvijek priznaje cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (ECL) za potraživanja od kupaca temeljem odabranog pojednostavljenog pristupa. Očekivani kreditni gubici na ovu financijsku imovinu procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja kreirane na temelju povijesnog iskustva Društva u pogledu kreditnih gubitaka, usklađene s faktorima koji su specifični za dužnike. Društvo trenutno ne usklađuju stopu gubitka za buduće makroekonomske uvjete budući da nije provelo analizu utjecaja makroekonomskih čimbenika na povijesne stope gubitka, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno porastao od početnog priznavanja, Društvo uspoređuje rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza financijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Društvo uzima u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana. Konkretno, Društvo se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanja na dane kašnjenja. Ukoliko dužnik kasni više od 30 dana, tada Društvo pretpostavlja da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Unatoč naprijed navedenom, pretpostavlja se da se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da financijski instrument ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

s) Financijska imovina (nastavak)

Utvrđeno je da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Financijski instrument ima nizaki rizik nastanka statusa neispunjenja obveza,
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

Društvo trenutno ne koristi pojednostavljene niskog kreditnog rizika prilikom ocjene značajnog povećanja kreditnog rizika. Društvo redovito prati učinkovitost korištenih kriterija za utvrđivanje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što dođe do kašnjenja u plaćanjima.

(ii) Definicija statusa neispunjenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Društvo smatra povijesnim iskustvom koje pokazuje da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknativa:

- kada je dužnik prekršio financijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike u cijelosti (bez uzimanja u obzir bilo kojeg kolaterala koje drži Društvo).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Društvo smatra da je došlo do neispunjavanja obveza kada je financijska imovina dospjela više od 360 dana, a nisu plaćene obveze po istoj, osim ako Društvo ne raspolože razumnim informacijama kako bi pokazala prikladniji kriterij kašnjenja.

(iii) Kreditno umanjenja financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjenja kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog financijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otići u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju
- nestanak aktivnog tržišta za određenu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

s) Financijska imovina (nastavak)

(iv) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Probability of Default, PD), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Loss Given Default, LGD), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjenja) i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Exposure at Default, EAD). Procjena vjerojatnosti neispunjavanja obveza i gubitka zbog neispunjavanja obveza temelji se na povijesnim podacima te informacijama navedenim u prethodnim odlomcima. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza, za financijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja.

Za procjenu PD i LGD parametara, Društvo se oslanja na publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija.

Za financijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak se procjenjuje kao razlika između svih ugovornih novčanih tijekova koji dospijevaju u skladu s ugovorom i svih očekivanih novčanih tijekova, diskontirana po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo priznaje dobit ili gubitak od umanjenja u računu dobiti i gubitka za sve financijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem knjigovodstvenog iznosa kroz račun rezerviranja za očekivane kreditne gubitke.

t) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze.

Rezerviranja se preispituju na svaki datum izvještavanja i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protok vremena priznaje se kao trošak kamata.

u) Objava segmentalne analize

Društvo je napravilo segmentalnu analizu svoga poslovanja te utvrdilo kako postoji samo jedan segment koji ostvaruje preko 99% ukupnih prihoda. Društvo je u bilješci 4. prikazalo segmentalnu analizu svojih prihoda između prodaje u zemlji i inozemstvu. Zbog povezanosti proizvodnje, ne postoji segmentna analiza troškova, imovine i obveza.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

v) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Kod primjene računovodstvenih politika Društva Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti zaliha i umanjenja vrijednosti potraživanja, priznavanje odgođene porezne imovine i rezerviranja za sudske sporove.

i. Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Društvo procjenjuje vijek trajanja imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Tijekom godine nije bilo promjene u vijeku trajanja imovine.

ii. Ispravak vrijednosti zaliha

Društvo na svaki izvještajni datum preispituje knjigovodstvenu vrijednost svojih zaliha i po potrebi provodi usklađenje vrijednosti. Društvo provodi usklađenje vrijednosti za zalihe sirovina za koje je utvrdilo da su zastarjele.

iii. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

Društvo uvijek iskazuje rezervacije za gubitke potraživanja od kupaca u iznosu jednakom cjeloživotnom ECL-a. Očekivani kreditni gubici na potraživanja od kupaca procjenjuju se na temelju omjer troška vrijednosnog usklađenja u odnosu na početno stanje neispravljenih potraživanja, uzimajući u obzir povijesno iskustvo nastanka statusa neispunjenja obveza dužnika, i analizu tekuće financijske pozicije dužnika. Društvo je priznalo gubitak u iznosu od 100% na sva potraživanja koja su dospjela preko 365 dana jer povijesno iskustvo ukazuje da se ova potraživanja uglavnom ne mogu nadoknaditi.

iv. Porez na dobit

Porezni izračuni se izvode na temelju tumačenja sadašnjih poreznih zakona i propisa. Takvi izračuni koji podržavaju povrat poreza moraju biti pregledani i odobreni od strane lokalnih poreznih vlasti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati. U određivanju iznosa odgođenog poreza koji se može priznati, potrebne su značajne procjene, koje se temelje na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza.

v. Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je stranka u parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Društva koje proizlaze iz tih postupaka.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem razdoblju na snazi su sljedeći standardi, izmjene i dopune postojećih standarda te tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“**, usvojen u Europskoj uniji 22. studenoga 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.)
- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.)
- **Izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** - Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama, usvojen u Europskoj uniji 27. veljače 2018. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **Izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“** - Primjena MSFI-ja 9 Financijski instrumenti u sprezi s MSFI-jem 4 Ugovori i osiguranju, usvojene u Europskoj uniji 3. studenoga 2017. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi put primjenjuje),
- **Izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** - Pojašnjenje MSFI-ja 15 Prihodi od ugovora s kupcima, usvojene u Europskoj uniji 31. listopada 2017. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).
- **Izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“** - Prijenos ulaganja u nekretnine, usvojene u Europskoj uniji 14. ožujka 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **Izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 7. veljače 2018. (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 22 „Transakcije i predujmovi u stranim valutama“**, usvojen u Europskoj uniji 28. ožujka 2018. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti*

Društvo je u tekućoj godini primijenilo MSFI 9 Financijski instrumenti (izmijenjen u srpnju 2014) i s time povezane izmjene drugih MSFI-eva koji su na snazi za godišnje razdoblje koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Prijelazne odredbe MSFI-ja 9 omogućuju subjektu da ne prepravljajući usporedne podatke što je Društvo iskoristilo.

MSFI 9 uvodi nove zahtjeve za:

- 1) Klasifikaciju i mjerenje financijske imovine i financijskih obveza
- 2) Umanjenje financijske imovine, te
- 3) Opće računovodstvo zaštite

U nastavku su opisani detalji ovih novih zahtjeva kao i njihov utjecaj na nekonsolidirana financijska izvješća Društva.

Društvo je izračunalo efekt promjene MSFI 9 sukladno prijelaznim odredbama navedenim u MSFI-ju 9 i zaključilo da efekti nisu materijalno značajni.

(a) Klasifikacija i mjerenje financijske imovine

Datum prve primjene (tj. datum na koji je Društvo procijenilo postojeću financijsku imovinu i financijske obveze u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9) je 1. siječnja 2018. godine. Društvo je primijenilo zahtjeve MSFI-ja 9 na instrumente koji se i dalje priznaju na dan 1. siječnja 2018. godine i nije primijenilo zahtjeve za instrumente koji su se već prestali priznavati na dan 1. siječnja 2018. godine.

Sva priznata financijska imovina koja se nalazi u okviru MSFI-ja 9 treba se naknadno mjeriti po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz dobit ili gubitak, na temelju poslovnog modela subjekta za upravljanje financijskom imovinom i ugovornih karakteristika novčanog toka financijske imovine.

Posebno:

- dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice, naknadno se mjere po amortiziranom trošku;
- dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupiti ugovorne novčane tokove i prodati dužničke instrumente, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice, naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD);
- sva ostala dužnička ulaganja i vlasnička ulaganja, alocirana u ostale modele ili ukoliko nisu zadovoljili kriterij ugovorenog tijeka novca, naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti*

Unatoč gore navedenom, Društvo može pri početnom priznavanju financijske imovine neopozivo odrediti sljedeće:

- Društvo se može neopozivo odlučiti na naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničku glavnica koje se ne drže radi trgovanja niti kao nepredviđene iznose priznate od strane stjecatelja u poslovnom spajanju, u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (FVOSD opcija);
- Društvo može neopozivo odrediti dužničko ulaganje koje udovoljava amortiziranom trošku ili FVOSD kriterijima koji se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost (FVDG opcija).

U tekućoj godini Društvo nije odredilo nikakva dužnička ulaganja koja udovoljavaju kriteriju amortiziranog troška ili FVOSD kriteriju, a mjere se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

U slučaju prestanka priznavanja dužničkog ulaganja mjenog po FVOSD, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u dobit ili gubitak kao usklađenje uslijed reklasifikacije. U slučaju prestanka priznavanja vlasničkog ulaganja za koje je odabrana FVOSD opcija, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadno se prenose u zadržanu dobit.

Dužnički instrumenti koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku ili po FVOSD podliježu umanjenju vrijednosti.

Uprava Društva pregledala je i ocijenila postojeću financijsku imovinu Društva na dan 1. siječnja 2018. godine na temelju činjenica i okolnosti koje su postojale na taj datum i zaključile da početna primjena MSFI-ja 9 nije imala utjecaj na financijsku imovinu Društva u pogledu klasifikacije i mjerenja.

Temeljem provedene analize, Društvo je zaključilo kako dani zajmovi ne sadrže klauzule koje bi dovele do pada testa ugovorenog tijeka novca. Dani zajmovi su ugovoreni uz fiksnu kamatnu stopu koja odražava vremensku vrijednost novca. Sukladno navedenom, ne postoje zajmovi koji bi se posljedično mjerili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Točnije, sukladno provedenim procedurama, Društvo svu financijsku imovinu mjeri po amortiziranom trošku.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti*

(b) Umanjenje financijske imovine

U vezi s umanjnjem vrijednosti financijske imovine, MSFI 9 zahtijeva model očekivanog kreditnog gubitka za razliku od nastalog modela kreditnog gubitka prema MRS-u 39. Model očekivanog kreditnog gubitka zahtijeva od Društva da uzme u obzir očekivane kreditne gubitke i promjene u tim očekivanim kreditnim gubicima na svaki izvještajni datum kako bi se odrazile promjene kreditnog rizika od početnog priznavanja financijske imovine. Drugim riječima, više nije potrebno da se kreditni događaj dogodi prije priznavanja kreditnih gubitaka.

MSFI 9 zahtijeva od Društva priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka na:

- (1) Dužničke instrumente mjereni naknadno po amortiziranom trošku ili po FVOSD
- (2) Potraživanja za najam,
- (3) Potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, i
- (4) Ugovori o financijskom jamstvu na koje se primjenjuju zahtjevi umanjenja prema MSFI-ju 9.

Konkretno, MSFI 9 zahtijeva od Društva mjerenje rezervacija za očekivane kreditne gubitke za financijske instrumente u iznosu koji je jednak cjeloživotnim očekivanim kreditnim gubicima (ECL) ako se kreditni rizik tog financijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja, ako postoje objektivni dokazi o umanjnju te u slučaju kupljene ili nastale kreditno umanjene financijska imovina. Međutim, ako se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja (osim za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu), Društvo je dužno mjeriti gubitak za taj financijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-a.

Cjeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta. Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio cjeloživotnog ECL-a uslijed vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza u sljedećih 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

MSFI 9 također zahtijeva pojednostavljeni pristup za mjerenje rezervacija za gubitke u iznosu jednakom cjeloživotnom ECL-a za potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu i potraživanja za najam u određenim okolnostima. Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca.

(c) Klasifikacija i mjerenje financijskih obveza

Značajna promjena uvedena MSFI-jem 9 u klasifikaciji i mjerenju financijskih obveza odnose se na obračunavanje promjena fer vrijednosti financijske obveze koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika izdavatelja.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

Utjecaj početne primjene MSFI-a 9 *Financijski instrumenti*

(c) Klasifikacija i mjerenje financijskih obveza

MSFI 9 zahtijeva da promjene u fer vrijednosti financijske obveze koje se mogu pripisati promjenama kreditnog rizika te obveze budu prikazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim u slučaju kada bi priznavanja učinaka promjena kreditnog rizika obveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvorilo ili povećalo računovodstvenu neusklađenost u dobiti ili gubitku. Promjene u fer vrijednosti koje se mogu pripisati kreditnom riziku financijske obveze se naknadno ne reklasificiraju u dobit ili gubitak, već se prenose u zadržanu dobit kada se financijska obveza prestaje priznavati. Prema MRS-u 39, cjelokupni iznos promjene fer vrijednosti financijske obveze koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak iskazivao se u računu dobiti i gubitka.

Društvo nema financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.2. Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi te izmjene postojećih standarda, koje je objavio OMRS i usvojila ih je Europska unija:

- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.)
- **Izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“** – Predujmovi sa značajkama negativne kompenzacije – usvojen u Europskoj Uniji 22. ožujka 2018 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **OTMFI 23 „Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit“** – usvojeno u Europskoj Uniji 23. listopada 2018 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Društvo je odabralo ne primjenjivati nove standarde, izmjene postojećih standarda i interpretacije prije datuma njihova stupanja na snagu. Procjenjuje se da će se učinak primjene MSFI 16 odraziti na povećanje imovine s pravom korištenja u iznosu od 4.557 kuna i povećanjem obveza s osnove operativnog najma u iznosu od 4.634 kuna. Društvo očekuje da primjene navedenih novih standarda i izmjena postojećih standarda ne dovode do materijalnih promjena financijskih izvještaja u razdoblju Prve primjene standarda.

3.3. Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, koji još nisu usvojeni od strane Europske Unije do 21. svibnja 2019. godine (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) - Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.),
- **Izmjene MRSI 3 „Poslovne kombinacije“** - Definicija poslovanja (na snazi za poslovne kombinacije za koje je datum stjecanja na ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine i na stjecanje sredstava do kojih dolazi na ili nakon početka tog razdoblja).

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

3. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

3.3. Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- **Izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** - Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),
- **Izmjene MRS-a 1 “Prezentacija financijskih izvještaja” i MRS-a 8 “Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama greškama”** – definicija značajnosti (efektivno za godišnja razdoblja počevši na ili nakon 1. siječnja 2020.),
- **Izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih”** – Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima”** - Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene raznih standarda zbog „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.”**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene Uputa na konceptualni okvir u MSFI standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.)**.

Prema procjenama Društva, primjena navedenih novih standarda i izmjena postojećih standarda ne bi imala značajan materijalni utjecaj na financijske izvještaje.

Računovodstvo zaštite u portfelju financijske imovine i obveza čija načela nisu usvojena u EU i dalje je neregulirano.

Prema procjenama Društva, primjena računovodstva zaštite portfelja financijske imovine ili obveza u skladu s MRS-om 39: “Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje” ne bi značajno utjecalo na financijske izvještaje, ako se primjenjuje na datum bilance.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u inozemstvu	348.594	359.849
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u zemlji	336.600	328.934
	685.194	688.783

5. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihod od otpisa obveza	2.640	286
Prihodi od prefakturiranja troškova	2.621	-
Prihod od interne realizacije	1.672	1.634
Prihod od prodaje materijala, rezervnih dijelova, ambalaže	821	1.467
Prihod od naplate šteta	775	954
Prihodi od državnih potpora	498	-
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	65	21
Prihod od prodaje materijalne imovine	16	112
Prihod od ukidanja rezervacija	-	80
Prihod od investicijskih nekretnina	-	35
Ostali razni prihodi	873	423
	9.981	5.012

6. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2018.	2017.
Utrošene sirovine	184.516	192.322
Utrošene ambalaža	39.688	38.150
Utrošeni mirisi	33.047	30.640
Utrošena energija i para	24.035	22.441
Utrošena PET ambalaža	18.510	18.081
Utrošeni rezervni dijelovi	3.988	4.117
Utrošeni materijal za tekuće i investicijsko održavanje	2.600	3.120
Otpis sitnog inventara	2.122	2.335
Utrošeni ostali materijal	3.187	3.531
	311.693	314.737

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2018.	2017.
Neto plaće	48.140	45.430
Porezi i doprinosi iz bruto plaća i naknada na plaće	15.787	14.674
Doprinosi na bruto plaće i naknade na plaće	10.819	10.194
	74.746	70.298

Tijekom 2018. godine Društvo je na bazi sati rada zapošljavalo 868 zaposlenih (2017.: 840 zaposlenih).

8. AMORTIZACIJA

	2018.	2017.
Amortizacija materijalne imovine (bilješka 13)	21.529	25.368
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 14)	221	187
	21.750	25.555

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2018.	2017.
Troškovi marketinga i propagande	188.259	196.630
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	51.207	-
Ostali troškovi zaposlenika	15.686	12.000
Troškovi prijevoza i telekomunikacija	10.154	10.879
Naknade za autoceste i tehnički pregledi	3.591	3.819
Neproizvodne usluge	3.537	3.163
Premije osiguranja	2.763	2.319
Prefakturiranje	2.621	-
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (bilješka 21)	2.619	1.723
Troškovi održavanja	2.564	2.516
Troškovi najamnina	2.406	2.137
Voda	1.760	1.783
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	1.627	1.604
Usluge čuvanja imovine	925	946
Bankovne provizije	651	604
Reprezentacija	506	943
Ispravak vrijednosti zaliha	497	137
Nabavna vrijednost prodanih sirovina i materijala	241	476
Neotpisana vrijednost rashodovane i prodane materijalne imovine	9	-
Trošak privremenog zapošljavanja	-	2.322
Gubitak od prodaje investicijskih nekretnina	-	47
Ostali rashodi	1.543	1.693
	293.166	245.741

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI (nastavak)

U vrijednosnom usklađenju potraživanja od kupaca u iznosu od 2.619 tisuća kuna, vrijednost otpisa potraživanja od društava Agrokor grupe iznosi 1.824 tisuća kuna.

U vrijednosnom usklađenju financijske imovine od 51.207 tisuća kuna, vrijednosno usklađenje financijskih mjenica društva Konzum d.d. iznosi 48.315 tis.kuna.

Ukupno vrijednosno usklađenje društava Agrokor grupe iznosi 50.138 tisuća kuna.

10. NETO FINANCIJSKI RASHODI

	2018.	2017.
Prihodi od kamata	4.116	4.198
Pozitivne tečajne razlike	4.908	5.526
Ukupno financijski prihodi	9.024	9.724
Troškovi kamata	(6.115)	(6.799)
Negativne tečajne razlike	(3.116)	(5.505)
Rashodi od prodaje dionica i udjela	(761)	(29)
Ukupno financijski rashodi	(9.992)	(12.333)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(968)	(2.609)

11. POREZ NA DOBIT

Sažetak tekućeg poreza na dobit prikazan je kako slijedi:

	2018.	2017.
Tekući trošak poreza na dobit	-	5.269
Odgođeni porez (porezni prihod)	(5.803)	-
Ukupan tekući porez	(5.803)	5.269

Usklađenje računovodstvene dobiti i porezne osnovice prikazano je kako slijedi:

	2018.	2017.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	(33.638)	27.224
Porezno nepriznati rashodi	1.564	2.210
Prihodi koji se ne oporezuju	(166)	(163)
Oporeziva dobit tekuće godine	(32.240)	29.271
Stopa poreza na dobit	18%	18%
Tekući trošak poreza na dobit	-	5.269
Efektivna porezna stopa	-	19%

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Porez na dobit za tekuću godinu određuje se na temelju rezultata za godinu usklađenog za stavke koje nisu oporezive ili ne predstavljaju porezno priznati trošak. Odgođena porezna imovina priznaje se za prijenos u iduće porezno razdoblje kao neiskorišteni porezni gubitak, odnosno porezni kredit u onoj mjeri u kojoj je izvjesno da će biti ostvarena oporeziva dobit u budućem razdoblju koja će omogućiti korištenje neiskorištenih poreznih gubitaka i poreznih kredita.

Prema obračunu poreza na dobit za 2018. godinu ostvaren je prenosivi porezni gubitak od 32.240 tisuća kuna (2017.: 0 kuna). Po ovoj osnovi Društvo je priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 5.803 tisuća kuna s mogućnošću korištenja do 2023. godine.

Odgođeni porezi

	2018.	2017.
Preneseni porezni gubici	5.803	-
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	513	585
Odgođena porezna imovina	6.316	585
Revalorizacijske pričuve po procjeni nekretnina, postrojenja i opreme	(150)	(163)
Ostale revalorizacijske pričuve	(37)	(37)
Odgođena porezna obveza	(187)	(200)
Neto odgođena porezna imovina	6.129	385

Kretanje odgođene porezne imovine

2018.

	Početno stanje	Na teret računa dobiti i gubitka	U korist sveobuhvatne dobiti	Zaključno stanje
Preneseni porezni gubici	-	5.803	-	5.803
Imovina raspoloživa za prodaju	585	-	(72)	513
Revalorizacija nekretnina	(163)	-	13	(150)
Revalorizacija zemljišta	(37)	-	-	(37)
	385	5.803	(59)	6.129

2017.

	Početno stanje	Na teret računa dobiti i gubitka	Na teret sveobuhvatne dobiti	Zaključno stanje
Imovina raspoloživa za prodaju	493	(5)	97	585
Revalorizacija nekretnina	(175)	-	12	(163)
Revalorizacija zemljišta	(38)	-	1	(37)
	280	(5)	110	385

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

12. ZARADA PO DIONICI

Osnovna i razrijeđena zarada po dionici izračunate su na temelju sljedećih podataka:

	2018.	2017.
Dobit za izračunavanje osnovne i razrijeđene zarade po dionici (dobit tekuće godine)	(27.835)	21.955
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica	658.564	658.564
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	(42,27)	33,34

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna ili procijenjena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017. godine	22.524	292.964	299.520	3.422	618.430
Povećanja	-	-	1.874	9.596	11.470
Prijenos	-	995	11.321	(12.316)	-
Rashod, prodaja	-	(43)	(4.186)	-	(4.229)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	22.524	293.916	308.529	702	625.671
Povećanja	-	-	800	5.535	6.335
Prijenos	-	400	2.348	(2.748)	-
Rashod, prodaja	-	(1.651)	(1.936)	-	(3.587)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	22.524	292.665	309.741	3.489	628.419
Ispravak vrijednosti					
Na dan 1. siječnja 2017. godine	-	255.889	258.635	-	514.524
Trošak amortizacije za godinu	-	5.430	19.938	-	25.368
Rashod, prodaja	-	(43)	(4.135)	-	(4.178)
Na dan 31. prosinca 2017. Godine	-	261.276	274.438	-	535.714
Trošak amortizacije za godinu	-	5.154	16.375	-	21.529
Rashod, prodaja	-	(1.651)	(1.920)	-	(3.571)
Na dan 31. prosinca 2018. Godine	-	264.779	288.893	-	553.672
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2018. Godine	22.524	27.886	20.848	3.489	74.747
Na dan 31. prosinca 2017. Godine	22.524	32.640	34.091	702	89.957

Kao osiguranje vraćanja kreditnih obveza Društva založene su nekretnine u vrijednosti od 50.417 tisuća kuna (2017.: 49.471 tisuća kuna).

Društvo posjeduje imovinu uzetu na financijski najam čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinca 2018. godine iznosila 4.229 tisuća kuna (31. prosinca 2017.: 6.544 tisuća kuna).

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Software	Ukupno
Nabavna vrijednost		
Na dan 1. siječnja 2017. godine	1.937	1.937
Povećanja	304	304
Prijenos		-
Rashod	(644)	-
Na dan 31. prosinca 2017. godine	1.597	1.597
Povećanja	68	68
Prijenos	-	-
Rashod	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	1.665	1.665
Ispravak vrijednosti		
Na dan 1. siječnja 2017. godine	1.793	1.793
Trošak amortizacije za godinu	187	187
Rashod	(644)	(644)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	1.336	1.336
Trošak amortizacije za godinu	221	221
Rashod	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	1.557	1.557
Neto knjigovodstvena vrijednost		
Na dan 31. prosinca 2018. godine	108	108
Na dan 31. prosinca 2017. godine	261	261

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

15. IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI I ULAGANJE U NEKRETNINE

a) Imovina namijenjena prodaji

	31.12.2018.	31.12.2017.
Stambena zgrada	-	1.508
Stanovi	-	2.122
Ostale investicijske nekretnine	-	4.792
	<u>-</u>	<u>8.422</u>

b) Ulaganje u nekretnine

	31.12.2018.	31.12.2017.
Stambena zgrada	1.508	-
Stanovi	2.122	-
Ostale investicijske nekretnine	4.792	-
	<u>8.422</u>	<u>-</u>

Društvo je 31. prosinca 2018. godine prenijelo gore navedenu imovinu s imovine namijenjene prodaji na ulaganja u nekretnine, sukladno planiranoj namjeni za istu imovinu.

Društvo procjenjuje da je neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine jednaka njihovoj fer vrijednosti..

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

Društvo Saponia d.d., Osijek kontrolira ovisna društva u svom 100%-tnom vlasništvu i to kako slijedi:

Ovisno društvo	Postotak vlasništva		Aktivnost
	2018	2017	
Mercos d.o.o., Osijek	100%	100%	Trgovina na veliko
Saponia commerce d.o.o., Beograd	100%	100%	Trgovina na veliko
Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt	-	100%	Djelatnosti holding društava
Kandit d.o.o., Osijek	100%	100%	Proizvodnja bombona i čokolade

Društvo tijekom 2017. godine kontrolu nad društvom Maraska d.d., Zadar vrši kroz kontrolu nad društvom Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt (postotak vlasništva društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt u društvu Maraska d.d., Zadar iznosi 20,58% (do 31.ožujka 2017. godine 29,42%).

Maraska d.d., Zadar do 31.ožujka 2017.	46,19%	46,19%	
Maraska d.d., Zadar od 31. ožujka 2017.	32,32%	46,19%	Proizv. i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića

Pripajanjem društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt s datumom 31.12.2018. godine Društvo povećava svoj udjel u ovisnom društvu Maraska d.d., Zadar te postotak vlasništva Društva iznosi 52,90%.

Vrijednost ulaganja na 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine iznosila je:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Kandit d.o.o., Osijek	88.892	88.892
Maraska d.d., Zadar	80.085	32.295
Mercos d.o.o., Osijek	10.800	10.800
Saponia – commerce d.o.o., Beograd	82	82
Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt	-	28.769
	179.859	160.838

Društvo je tijekom 2018. godine Odlukom Uprave povećalo udjel u društvu Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt za iznos od 40.319 tisuća kuna.

Prema Odluci Uprave s 31. prosinca 2018. godine Društvu je pripojeno ovisno društvo Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt. Pripajanje se provelo po metodi knjigovodstvene vrijednosti čime je Društvo povećalo udjel u ovisnom društvu Maraska d.d., Zadar za 47.791 tisuća kuna.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Društvo Saponia d.d. Osijek 19. studenog 2015. godine povećalo je ulaganje u društvo Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg u iznosu od 36.249 tisuća HRK (4.763 tisuća EUR), čime je steklo poslovni udjel od 21,90% i uvjete da se ovo ulaganje kvalificira kao ulaganje u pridruženo društvo. Društvo je spomenuti udjel steklo kupovinom od društva Brodomerkur d.d., Split.

Dana 12. siječnja 2018. godine Društvo je prodalo u cijelosti svoj udio u pridruženom društvu Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg društvu Mepas d.o.o., Široki Brijeg. Kupoprodajna cijena prodanog udjela na dan prodaje je iznosila 8.529 tisuća eura. Vrijednost ulaganja u Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg iznosi 63.644 tisuća kuna odnosno 8.529 tisuća eura. Za isti iznos utvrđena je kupoprodajna cijena u predmetnom ugovoru. Efekt provedene transakcije rezultirao je ostvarenim gubitkom s osnova tečajnih razlika od 316 tisuća kuna.

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	13	14
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	73	274
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	344	901
Dionice koje se vode po trošku	100	100
	<u>530</u>	<u>1.289</u>

18.1. Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	2018
			Fer vrijednost
Zvečevo prehrambena industrija d.d., Požega	156	143	13
	<u>156</u>	<u>143</u>	<u>13</u>

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	2017
			Fer vrijednost
Zvečevo prehrambena industrija d.d., Požega	156	(142)	14
	<u>156</u>	<u>(142)</u>	<u>14</u>

Društvo dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi vrednuje sukladno tržišnoj cijeni utvrđenoj od strane Središnje depozitarne agencije koja predstavlja prosječnu cijenu trgovanja na dan vrednovanja.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

18.2. Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	2018
			Fer vrijednost
RMU Kamengrad d.d., Sanski most (RMUKR)	726	(721)	5
Energoinvest – T A T d.d., Sarajevo (ETATRK1)	290	(282)	8
JP Elektroprivreda BIH d.d., Sarajevo (JPESR)	582	(582)	-
Hidrogradnja d.d., Sarajevo (HDGSR)	86	(81)	5
Energopetrol d.d., Sarajevo (ENPSR)	82	(27)	55
	1.766	(1.693)	73

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	2017
			Fer vrijednost
RMU Kamengrad d.d., Sanski most (RMUKR)	726	(718)	8
Energoinvest – T A T d.d., Sarajevo (ETATRK1)	290	(215)	75
JP Elektroprivreda BIH d.d., Sarajevo (JPESR)	582	(438)	144
Hidrogradnja d.d., Sarajevo (HDGSR)	86	(85)	1
Energopetrol d.d., Sarajevo (ENPSR)	82	(36)	46
	1.766	(1.492)	274

Društvo poslove trgovanja sa dionicama na Sarajevskoj burzi obavlja posredstvom VGT-Broker d.o.o., Visoko. Fer vrijednost dionica na Sarajevskoj burzi utvrđena je na osnovu prosječne cijene trgovanja na datum vrednovanja.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

18.3. Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini

Fondovi	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	2018
			Fer vrijednost
IF Crobih fond d.d., Mostar (CRBFRK1)	1.186	(899)	287
IF MI-GROUP d.d., Sarajevo (MIGFRK2)	679	(654)	25
IF Fortuna fond d.d., Bihać (FRTFRK1)	596	(564)	32
	2.461	(2.117)	344

Fondovi	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	2017
			Fer vrijednost
IF Crobih fond d.d., Mostar (CRBFRK1)	1.186	(391)	795
IF MI-GROUP d.d., Sarajevo (MIGFRK2)	679	(640)	39
IF Fortuna fond d.d., Bihać (FRTFRK1)	596	(529)	67
	2.461	(1.560)	901

Društvo poslove trgovanja sa udjelima u investicijskim fondovima registriranim u Bosni i Hercegovini obavlja posredstvom VGT-Broker d.o.o., Visoko. Fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima utvrđena je na osnovu prosječne cijene trgovanja na datum vrednovanja.

18.4. Dionice koje se vode po trošku

Dionice	Trošak	Umanjenje vrijednosti	Fer vrijednost
Slobodna Zona Osijek	100	-	100
	100	-	100

Društvo dionice koje ne kotiraju na burzi vrednuje po trošku s obzirom da nije u mogućnosti utvrditi njihovu fer vrijednost.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

18.5. Revalorizacijske rezerve

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	117	116
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	913	1.226
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	1.305	1.322
	2.335	2.664

18.6. Kretanje revalorizacijskih rezervi

Dionice	Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	Investicijski fondovi u BiH	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	105	890	1.252	2.247
Vrednovanje	(14)	(415)	(120)	(549)
Porezi	3	74	26	103
<i>Povećanje / (smanjenje) rezervi</i>	<i>11</i>	<i>336</i>	<i>69</i>	<i>417</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	116	1.226	1.321	2.664
Vrednovanje	(1)	(58)	(182)	(241)
Porezi	-	10	31	41
<i>Povećanje / (smanjenje) rezervi</i>	<i>1</i>	<i>(314)</i>	<i>(16)</i>	<i>(329)</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	117	913	1.305	2.335

19. ZALIHE

	31.12.2018.	31.12.2017.
Zalihe sirovina i materijala i rezervnih dijelova	31.780	30.642
Gotovi proizvodi	22.395	26.387
Nedovršena proizvodnja	527	545
Roba	1.203	1.422
Predujmovi za zalihe	313	612
	56.218	59.608

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. DANI ZAJMOVI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Brodomerkur d.d., Split	24.563	24.563
Brodomerkur d.d., Split	24.215	31.215
Grafotehna d.o.o. Zagreb	11.850	11.850
Tehno d.o.o., Zadar	11.850	11.850
Kandit d.o.o., Osijek	11.350	11.350
Mercos d.o.o. Osijek	2.904	2.924
Vizija gradnja d.o.o., Rijeka	1.428	1.428
Maraska d.d., Zadar	-	23.036
	88.160	118.216
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkoročnih zajmova)	(52.247)	(59.267)
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci (dugoročni zajmovi)	35.913	58.949

Društvo je s navedenim partnerima zaključilo Ugovor o pozajmici s rokom dospijeca od 1 godine, uz kamatnu stopu od 4%, s povezanim društvima uz kamatnu stopu od 4,55% do 31. prosinca 2018. godine. Za 2019. godinu ugovori su prolongirani uz usklađenje kamatne stope od 3,96%. Osiguranje potraživanja su bianco mjenice i zadužnice.

S društvom Mercos d.o.o., Osijek zaključen je Ugovor o okvirnom revolving kreditu s rokom dospijeca od 1 godine, uz mogućnost ponovnog produženja. Na iznos korištene pozajmice, Društvo neće obračunavati kamate.

Partner	Iznos kredita	Datum ugovora	Kamatna stopa (%)	Datum dospijeca
Mercos d.o.o.	4.000	01.01.2018	0%	31.12.2018
Grafotehna d.o.o.	11.850	18.10.2006	4%	31.03.2019
Tehno d.o.o.	11.850	18.10.2006	4%	31.03.2019
Vizija Gradnja d.o.o.	4.521	31.08.2009	4%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	12.000	09.03.2015	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.615	15.05.2015	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.000	02.08.2016	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.500	28.09.2016	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	2.000	24.10.2016	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	4.000	13.02.2017	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	5.000	21.03.2017	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	1.100	31.07.2017	4,55%	31.03.2019
Brodomerkur d.d.	24.563	31.12.2017	4,55%	31.12.2025
Kandit d.o.o.	11.350	30.09.2017	4,55%	30.09.2020

Nakon datuma bilance Društvo je potpisalo Ugovor o prijenosu potraživanja kojim su zatvorena potraživanja za dane zajmove od društava Grafotehna d.o.o. i Tehno d.o.o. u iznosu od 23.700 tisuća kuna.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Kupci u zemlji	72.693	77.905
Kupci u inozemstvu	68.633	64.385
Potraživanja od povezanih društava	33.596	10.637
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(13.442)	(10.757)
	161.480	142.170

Prosječno razdoblje naplate potraživanja od prodaje je 110 dana (2017.: 88 dana). Od ukupnog salda potraživanja od kupaca na kraju godine u iznosu od 31.599 tisuća kuna, odnosno 20% odnosi se na najvećeg kupca MD International d.o.o. Beograd (2017.: 28.949 tisuća kuna, odnosno 20% kupac MD International d.o.o. Beograd).

Kretanje ispravka potraživanja od kupaca:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Stanje 1. siječnja	10.757	11.575
Vrijednosno usklađenje kupaca za godinu	2.755	33
Naplaćena otpisana potraživanja	(35)	(2)
Otpis (preknjiženje)	(35)	(849)
Stanje 31. prosinca	13.442	10.757

Društvo je, osim vrijednosnog usklađenja potraživanja, na dan 31. prosinca 2018. godine izvršilo i direktan otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 785 tisuća kuna (31. prosinca 2017.: 1.690 tisuća kuna), procijenivši da potraživanja nisu naplativa.

Analiza starosne strukture dospjelih potraživanja od kupaca kod kojih nije obavljen ispravak vrijednosti na dan 31. prosinca:

	31.12.2018.	31.12.2017.
Nedospjelo potraživanje	113.649	109.239
Dospjelo potraživanje:		
0 – 90 dana	42.610	23.535
91 – 180 dana	4.153	885
181 – 365 dana	331	3.709
preko 365 dana	736	4.801
	161.480	142.170

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

U iskazana potraživanja od kupaca su uključena potraživanja koja su dospjela na izvještajni datum za koje Društvo nije evidentiralo ispravak vrijednosti budući da nije bilo značajne promjene kreditne sposobnosti kupaca, te se potraživanja još uvijek smatraju nadoknadivima. Od ukupnih potraživanja od kupaca preko 365 dana na dan 31. prosinca 2018. godine, 276 tisuća kuna se odnosi na društvo Metro Cash&Carry d.o.o., Zagreb (2017: 4.069 tisuće kuna Maraska d.d., Zadar).

22. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Potraživanja za mjenice	123.589	124.100
Vrijednosno usklađenje finansijske imovine (mjenice)	(48.315)	-
Potraživanja za kamate na dane zajmove	13.027	12.022
Potraživanja za kamate na dane zajmove od povezanih osoba	5.432	5.670
Potraživanja od države i drugih institucija	4.852	98
Potraživanja od faktoring društava	2.892	2.892
Vrijednosno usklađenje finansijske imovine (depoziti)	(2.892)	-
Potraživanja za pretporez u primljenim računima poslije obračuna	1.619	2.113
Potraživanja od zaposlenih	181	174
Dani predujmovi	42	110
Dani depoziti i jamčevine	15	-
Ostala potraživanja	12	373
	100.454	147.552

23. NOVAC U BANCIMA I U BLAGAJNAMA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Žiro-račun	695	466
Devizni račun	4.150	1.571
Blagajna	33	31
	4.878	2.068

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

24. TEMELJNI KAPITAL

Sukladno upisu u registar Trgovačkog suda u Osijeku, temeljni kapital Saponia d.d. Osijek na dan izvještavanja iznosi 244.169 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine.: 244.169 tisuća kuna). Temeljni kapital je podijeljen na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Vlasnička struktura Društva prikazana je kako slijedi:

	% učešća u vlasništvu	31.12.2018.	% učešća u vlasništvu	31.12.2017.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	87,30%	213.160	87,30%	213.160
CERP	-	-	0,23%	562
Trezorske dionice	0,48%	1.172	0,48%	1.172
Mali dioničari	12,22%	29.837	11,99%	29.275
	100,00%	244.169	100,00%	244.169

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. PRIČUVE

	Zakonske rezerve	Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	Ostale revalorizacijske pričuve	Revalorizacijske pričuve po nekretninama, postrojenjima i opremi	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2016. godine	10.311	(2.247)	174	799	154.053	163.090
Neto povećanje revalorizacije rezervi		(417)	(5)	(55)		(477)
Raspored dobiti 2016. godine	990				18.813	19.803
Stanje 31. prosinca 2017. godine	11.301	(2.664)	169	744	172.866	182.416
Neto povećanje revalorizacije rezervi		329		(59)		270
Raspored dobiti 2017. godine	1.101				20.915	22.016
Stanje 31. prosinca 2018. godine	12.402	(2.335)	169	685	193.781	204.702

Revalorizacijske pričuve po osnovi ulaganja raspoloživih za prodaju predstavljaju razliku između fer vrijednosti i troška nabave. Zakonske pričuve predstavljaju 5% od vrijednosti neto dobiti koje Društvo mora izdvajati sukladno zakonskoj regulativi.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. KREDITI I ZAJMOVI

	31.12.2018.	31.12.2017.
Addiko Bank d.d. Zagreb	59.674	62.272
Erste banka, Zagreb	39.962	44.988
Raiffeisen Bank d.d. Zagreb	26.652	37.846
Sberbank	17.738	20.538
Zagrebačka banka d.d. Zagreb	10.931	17.400
Podravska banka d.d., Koprivnica	-	11.271
BKS banka	-	4.508
HPB d.d., Zagreb	-	3.750
Agrokor Koncern, Zagreb	-	2.629
	154.957	205.202
Kreditni dospijevaju na naplatu kako slijedi:		
Na zahtjev ili u roku od godine dana	60.209	151.297
U drugoj godini	30.961	28.121
Od treće do uključivo petu godinu	63.787	25.784
	154.957	205.202
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkoročnih obveza)	(60.209)	(151.297)
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	94.748	53.905

Dugoročni krediti banaka navedenih u tablici odobreni za pripremu izvoza i uvoza, restrukturiranje i trajna obrtna sredstva odobreni su uz kamatne stope od 2,40% do 4,44% godišnje. Krediti su osigurani hipotekama na nekretninama Društva neto knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 50.417 tisuća kuna (2017: 49.471 tisuća kuna) te mjenicama i zadužnicama.

Kratkoročni krediti za obrtna sredstva sklopljeni su sa Addiko Bank d.d. Zagreb, Erste&Steiermarkische bank d.d., Zagreb, Podravska banka d.d., Koprivnica, Raiffeisen Bank Austria d.d., Zagreb, Sberbank d.d., Zagreb, Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb, BKS bank AG, podružnica Rijeka uz kamatnu stopu od 3,00% do 3,50%.

Kretanje kredita

	2018.	2017.
Stanje na dan 1. siječnja	205.202	119.766
Novi krediti	103.834	135.655
Otplate kredita	(152.177)	(50.344)
Tečajne razlike	(1.902)	125
Stanje na dan 31. prosinca	154.957	205.202

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. OBVEZE ZA FINANCIJSKI NAJAM

	Minimalna plaćanja po najmu		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja po najmu	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Obveze za financijski najam:				
- s dospjećem u roku od godine dana	2.383	2.858	2.227	2.868
- od druge do uključivo pete godine	<u>3.169</u>	<u>5.580</u>	<u>3.034</u>	<u>5.329</u>
Ukupno obveze za financijski najam	<u>5.552</u>	<u>8.438</u>	<u>5.261</u>	<u>8.197</u>
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkotrajnih obveza)	<u>(2.383)</u>	<u>(2.858)</u>	<u>(2.227)</u>	<u>(2.868)</u>
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	<u>3.169</u>	<u>5.580</u>	<u>3.034</u>	<u>5.329</u>

Društvo je sklopilo ugovore o financijskom najmu sa Hypo Alpe-Adria Leasing d.d., Zagreb, Erste&Steiermarkische S-Leasing d.o.o., Zagreb, Raiffeisen Leasing d.o.o., Zagreb, UniCredit Leasing Croatia d.o.o., Zagreb i OTP Leasing d.d., Zagreb. Ugovori o financijskom najmu odnose se na financijski najam vozila čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinca 2018. godine iznosila 4.229 tisuća kuna (2017.: 6.544 tisuća kuna) kako je opisano u bilješci 13. Kamatna stopa na ugovore o financijskom najmu kreće se od 3,15% do 3,80%.

	2018.	2017.
Stanje na dan 1. siječnja	8.197	6.897
Novi financijski najam	-	5.118
Otplate financijskog najma	(2.840)	(3.729)
Tečajne razlike	(96)	(89)
Stanje na dan 31. prosinca	<u>5.261</u>	<u>8.197</u>

28. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dobavljači u zemlji	38.974	36.312
Dobavljači u inozemstvu	66.970	69.351
Obeze prema povezanim poduzetnicima	<u>26</u>	<u>-</u>
	<u>105.970</u>	<u>105.663</u>

Prosječno razdoblje plaćanja obaveza prema dobavljačima je 67 dana (2017.: 68 dana). Od ukupnog salda obaveze prema dobavljačima na kraju godine, 5.203 tisuća kuna, odnosno 5% odnosi se na najvećeg dobavljača Društva – Reederei-Agentur & Handels-Agentur GmbH, Beč (2017.: Sisecam Soda Lukavac d.o.o., Lukavac u iznosu od 6.078 tisuća kuna, odnosno 6%).

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. OSTALE OBVEZE

	31.12.2018.	31.12.2017.
Obveze prema zaposlenima	8.163	3.964
Ostale obveze prema državi	3.278	4.349
Odgođeno plaćanje troškova	2.683	5.590
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	2.513	2.427
Obveze za kamate i ostale naknade	407	905
Obveze za primljene predujmove	114	335
Ostale kratkoročne obveze	133	88
	17.291	17.658

Kretanje rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora

Početno stanje 1. siječnja	2.427
Ukidanje rezerviranja tijekom godine	(2.427)
Nova rezerviranja tijekom godine	2.513
Završno stanje 31. prosinca	2.513

30. PRIPAJANJE POVEZANIH DRUŠTAVA

S danom 31.12.2018. godine Društvu je pripojeno društvo Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt, u kojem je Društvo imalo 100% udio.

Pripojena imovina i obveze društva Dalmatien Beteiligungs GmbH, Klagenfurt je kako slijedi:

IMOVINA	Bilješka	31.12. 2018.
Ulaganje u povezano društvo Maraska d.d. Zadar	16	47.791
Ukupna dugotrajna imovina		47.791
UKUPNA IMOVINA		47.791
Udjela Društva u Dalmatien GmbH prije pripajanja		(69.088)
UTJECAJ NA KAPITAL		(21.297)

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. TRANSAKCIJE S POVEZNYM STRANAMA

Pregled transakcija s ovisnim društvima koja su u 100% vlasništvu Društva:

	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Kandit d.o.o., Osijek	17.498	17.295	18	-
Mercos d.o.o., Osijek	2.927	2.924	-	-
Maraska d.d., Zadar	214	29.435	-	-
	20.639	49.654	18	-

	Prihodi		Rashodi	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Kandit d.o.o., Osijek	20.925	7.331	1.690	1.841
Maraska d.d., Zadar	993	1.726	62	55
Mercos d.o.o., Osijek	19	-	-	-
	21.937	9.057	1.752	1.896

Pregled transakcija sa vlasnikom i društvima koja imaju istog vlasnika:

	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
Brodomerkur d.d., Split	54.085	58.734	79	-
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	27.207	974	-	-
Koestlin d.d., Bjelovar	116	18	-	-
Mepas d.o.o., Zadar	12	15	-	-
	81.420	59.741	79	-

	Prihodi		Rashodi	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	100.375	100.833	26.392	25.264
Brodomerkur d.d., Split	2.378	1.482	83	151
Koestlin d.d., Bjelovar	181	94	75	85
Mepas d.o.o., Zadar	57	84	-	-
	102.991	102.493	26.550	25.500

Ukupno članovima Uprave za 2018. godinu isplaćeno je 1.834 tisuće kuna (2017.: 1.795 tisuća kuna).

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a. Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto duga i kapitala

Primarni cilj Društva u upravljanju kapitalom, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara.

Društvo analizira strukturu kapitala kvartalno. Promatra se cijena kapitala i rizici vezani uz kapital, te se interno određuje maksimalni koeficijent financiranja.

Koeficijent financiranja Društva se određuje omjerom neto duga i glavnice. Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite te izdane vrijednosne papire. Glavnica uključuje kapital, zadržanu dobit i sve pričuve.

	31.12.2018.	31.12.2017.
Dug	160.218	224.199
Novac i novčani ekvivalenti	<u>(4.877)</u>	<u>(2.068)</u>
Neto dug	<u>155.341</u>	<u>222.131</u>
Glavnica	399.251	448.056
Omjer duga i glavnice	39%	50%

b. Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2018.	31.12.2017.
Financijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	4.877	2.068
Dani zajmovi	88.160	118.216
Vrijednosni papiri	530	1.289
Potraživanja od kupaca	161.480	142.170
Ostala potraživanja	<u>93.968</u>	<u>145.341</u>
	<u>349.015</u>	<u>409.084</u>
Financijske obveze		
Obveze po kreditima	154.957	205.202
Obveze po najmovima	5.261	8.197
Izdani vrijednosni papiri	-	10.800
Obveze prema dobavljačima	105.944	105.663
Obveze prema povezanim poduzećima	26	-
Ostale obveze	<u>11.500</u>	<u>10.882</u>
	<u>277.688</u>	<u>340.744</u>

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c. Upravljanje financijskim rizikom

Društvo je izloženo međunarodnom tržištu i u djelomično se financira putem kredita denominiranih u stranoj valuti. Najvažniji rizici uključuju tržišne rizike (promjena valutnog tečaja i kamatnih stopa), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Društvo nije koristilo derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima.

d. Upravljanje cjenovnim rizikom

Društvo najvećim dijelom sirovine za proizvodnju nabavlja u inozemstvu. Najveće tržište na kojem Društvo prodaje svoje proizvode je tržište Republike Hrvatske. Uprava Društva na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih proizvoda.

Društvo je izloženo rizicima promjene cijena glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateškog razloga, a ne radi trgovanja.

e. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze, što bi rezultiralo financijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavlja dostatne instrumente osiguranja kako bi ublažilo rizik financijskog gubitka zbog neplaćanja.

Društvo na osnovu dostupnih informacija procjenjuje kreditnu sposobnost svih svojih kupaca. Društvo kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost, a ukupnu vrijednost zaključenih transakcija raspoređuje na prihvaćene klijente. Kreditnom izloženošću se upravlja redovitim analizama kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju s pojedinim klijentima.

Potraživanja od kupaca se odnose na veliki broj kupaca. Kreditna analiza se provodi na temelju financijskog stanja dužnika i drugih dostupnih informacija.

Društvo upravlja nivoom rizika utvrđujući limite izloženosti kreditnom riziku prema jednom dužniku ili grupi dužnika. Kako postoji značajna koncentracija kreditne izloženosti, Društvo smatra da postoji izloženost ovom riziku. U ukupnim potraživanjima postoje dva partnera s više od 10% potraživanja. Na dan 31. prosinca 2018. godine deset najvećih kupaca društva čini 75% njegovih ukupnih potraživanja s ukupnim iznosom od 120.707 tisuća kuna.

Društvo je u prijašnjim godinama iskazalo potraživanje po mjenicama u vrijednosti od 124.100 tisuća kuna koje se odnosi na Konzum d.d. Zagreb. Tijekom 2018. godine Društvo je vrijednosno uskladilo ovu financijsku imovinu u iznosu od 48.315 tisuća kuna.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima i financijskim instrumentima je ograničen, budući da je riječ o bankama koje imaju visoke kreditne rejtinge.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

f. Rizik promjene deviznih tečajeva

Službena valuta Društva je kuna. Određene transakcije obavljaju se u stranim valutama koje se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobitka i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Imovina		Obveze	
	31.12.2018.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	13.661	9.145	28.035	30.915
USD	-	-	115	12
CHF	1	-	-	-
GBP	-	-	-	1
HRK	101.360	68.714	208.700	232.371

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR zbog činjenice da se veliki dio sirovina nabavlja na stranom tržištu u navedenoj valuti, kao i da se primljeni krediti vežu uz EUR.

U idućoj tablici analiziran je neto učinak povećanje tečaja za 10%. Analiza obuhvaća ostvarene monetarne stavke imovine i obaveza u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. U slučaju smanjenja tečaja za gore navedeni postotak, utjecaj na račun dobiti i gubitka bio bi jednak i suprotan.

Utjecaj povećanja tečaja od 10%	31.12.2018.	31.12.2017.
Imovina	10.110	6.869
Obveze	(20.870)	(23.235)
Neto učinak na račun dobiti i gubitka	(10.760)	(16.366)

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

g. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

Financijska imovina koja potencijalno može dovesti Društvo u kreditni rizik su dugoročni krediti, gotovina i potraživanja od kupaca. Dugoročni krediti su primljeni od banaka u zemlji. Društvo svoju gotovinu drži u Addiko Bank d.d., Zagreb i drugim bankama u Hrvatskoj. Potraživanja od kupaca najvećim dijelom se odnose na potraživanja u zemlji. Ostalih značajnijih koncentracija kreditnog rizika Društvo nema.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza kreditnog rizika temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum bilance. Izrađena uz pretpostavku da je iznos iskazanih obveza i potraživanja na datum bilance vrijedio tijekom cijele godine.

U tablici su prikazane promjene odnosno neto učinak kada bi došlo do promjene kamatnih stopa za 50 baznih poena, uz pretpostavku nepromijenjenih ostalih varijabli.

31. prosinca 2018. godine		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
Krediti	5.862	5.891	29	5.833	(29)
Pozajmice	4.081	4.101	20	4.061	(20)
Neto učinak			49		(49)

31. prosinca 2017. godine		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
Krediti	6.575	6.608	33	6.542	(33)
Pozajmice	4.166	4.187	21	4.145	(21)
Neto učinak			54		(54)

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti

Uprava Društva značajnu pažnju posvećuje upravljanju rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnost. Upravljanje rizikom likvidnosti zahtjeva određene rezerve i kreditne linije, neprekidno uspoređujući planirani i ostvareni tijekom novca uz praćenje dospjeća potraživanja i obveza.

Rizik likvidnosti i novčanog toka podrazumijeva održavanje dostatne količine novca i obrtnog kapitala, osiguravanje raspoloživih financijskih sredstava ugovaranjem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih dospjelih obveza.

Kontinuirano planiranje i praćenje novčanog toka omogućava funkcionalnost operativnog poslovanja. Fleksibilno upravljanje kretanjima novca osigurava se određivanjem financijskih okvira za upravljanje rizikom likvidnosti.

Analiza rizika likvidnosti

U tablici su prikazana dospjeća ugovornih obveza i potraživanja iskazanih u bilanci na kraju izvještajnog razdoblja. Analiza je izrađena na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama, odnosno nediskontiranih novčanih priljeva po financijskoj imovini na datum dospjeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1g.	Od 1 do 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2018. godine						
Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	93.646	11.290	1.033	-	105.970
Ostale obveze (beskamatne)	-	11.500	-	-	-	11.500
Obveza po kreditima	3,43%	1.498	3.296	26.624	123.539	154.957
Obveza temeljem najma	3,58%	200	439	1.963	2.659	5.261
		106.844	15.025	29.620	126.198	277.688
31. prosinca 2017. godine						
Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	94.866	10.007	790	-	105.663
Ostale obveze (beskamatne)	-	10.882	-	-	-	10.882
Obveze za izdane vrijed.pap.	3%	-	10.800	-	-	10.800
Obveza po kreditima	3,49%	4.583	13.529	133.186	53.904	205.202
Obveza temeljem najma	3,84%	269	538	2.051	5.339	8.197
		110.600	34.874	136.027	59.243	340.744

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. Do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Ukupno
31. prosinca 2018. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)	-	143.396	12.864	4.484	736	161.480
Ostala potraživanja (beskamatna)	-	94.498	-	-	-	94.498
Potraživanja po zajmovima	4,55%	-	-	52.247	35.913	88.160
Novac i novčani ekvivalenti	-	4.877	-	-	-	4.877
		242.771	12.864	56.731	36.649	349.015
31. prosinca 2017. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)	-	124.409	8.365	4.595	4.801	142.170
Ostala potraživanja (beskamatna)	-	146.630	-	-	-	146.630
Potraživanja po zajmovima	4,97%	-	-	59.267	58.949	118.216
Novac i novčani ekvivalenti	-	2.068	-	-	-	2.068
		273.107	8.365	63.862	63.750	409.084

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. FER VRIJEDNOST FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA

Fer vrijednost financijskog instrumenta je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerenja. Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona koja je objavljena na tržištu vrijednosnica ili dobivena metodom diskontiranog tijeka novca.

Na dan 31. prosinca 2018. godine iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica, odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza. Fer vrijednost danih zajmova te dugoročnih obveza po kreditima i financijskom najmu ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

i. Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti primjetljivih pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena i;
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

	1.razina	2.razina	3.razina	2018. Ukupno
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				

Ulaganja raspoloživa za prodaju	430	-	100	530
---------------------------------	-----	---	-----	-----

	1.razina	2.razina	3.razina	2017. Ukupno
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				

Ulaganja raspoloživa za prodaju	1.189	-	100	1.289
---------------------------------	-------	---	-----	-------

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo reklasifikacije iz 1. u 3. razinu ili obrnuto.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. FER VRIJEDNOST FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

i. Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju (nastavak)

Neka financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja. U idućoj tablici prikazane su informacije o načinu utvrđivanja fer vrijednosti stavki financijske imovine, zajedno s metodama vrednovanja i korištenim ulaznim parametrima.

Financijska imovina i financijske obveze	Fer vrijednost na dan		Razina fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.		
Raspoloživo za prodaju – Vlasnički vrijednosni papiri	430	1.189	1. razina	Kotirana cijena na aktivnom tržištu – prosječna cijena trgovanja na dan vrednovanja
Raspoloživo za prodaju – Vlasnički vrijednosni papiri	100	100	3. razina	Trošak stjecanja

ii. Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza koji se ne mjere po fer vrijednosti, ali fer vrijednost kojih se objavljuje

Uprava smatra da knjigovodstvena vrijednost ove imovine približno odgovara fer vrijednosti.

Bilješke uz odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. POTENCIJALNE OBVEZE

Naknade za odlazak u mirovinu i ostale naknade zaposlenicima

Društvo nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za zaposlenike u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu.

Pravni postupci u tijeku

Društvo evidentira troškove pravnih postupaka u tijeku temeljem isplata po sudskim rješenjima. Društvo nema iskazane obveze temeljem pravnih postupaka u tijeku jer uprava procjenjuje da ne postoji vjerojatnost značajnijih budućih troškova po ovoj osnovi koji bi teretili troškove.

Izdana jamstva

Na dan odvojenih financijskih izvještaja Društvo je izloženo prema povezanim društvima na ime izdanih jamstava u iznosu od 540.541 tisuća kuna.

35. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 21. svibnja 2019. godine.

Potpisano od strane Društva dana 21. svibnja 2019. godine:

Damir Skender
Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić
Član Uprave

Dajana Mrčela
Član Uprave

Milenko Erkapić
Član Uprave

Marija Grgić Bukovac
Direktorica Financijska i kontrolinga

OPĆI PODACI ZA IZDAVATELJE

Razdoblje izvještavanja:

01.01.2018

do

31.12.2018

Godina:

2018

Godišnji financijski izvještaji

Matični broj (MB): 03012476

Oznaka matične države
članice izdavatelja:

HR

Matični broj
subjekta (MBS): 030002225

Osobni identifikacijski
broj (OIB): 37879152548

LEI: 7478000063MY717H3N08

Šifra ustanove: 1383

Tvrtka izdavatelja: **SAPONIA, kemijska, prehrambena I farmaceutska industrija d.d.**

Poštanski broj i mjesto: 31000

Osijek

Ulica i kućni broj: **Matije Gupca 2**

Adresa e-pošte: **saponia@saponia.hr**

Internet adresa: **www.saponia.hr**

Broj zaposlenih (krajem
izvještajnog razdoblja): 867

Konsolidirani izvještaj: **KN** (KN-nije konsolidirano/KD-konsolidirano)

Revidirano: **RD** (RN-nije revidirano/RD-revidirano)

Tvrtke ovisnih subjekata (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

Knjigovodstveni servis: (Da/Ne)

(tvrtka knjigovodstvenog servisa)

Osoba za kontakt: **Rajhl Gordana**

(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon: **031 513 613**

Adresa e-pošte: **gordana.rajhl@saponia.hr**

Revizorsko društvo: **Deloitte d.o.o.**

(tvrtka revizorskog društva)

Ovlašteni revizor: **Marina Tonžetić**

(ime i prezime)

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	384.075.398	306.612.789
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	260.455	107.487
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	260.455	107.487
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	98.710.635	84.074.501
1. Zemljište	011	22.524.270	22.524.270
2. Građevinski objekti	012	32.639.598	27.885.553
3. Postrojenja i oprema	013	24.959.149	14.481.837
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	9.132.756	6.366.305
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	330.000	904.827
7. Materijalna imovina u pripremi	017	702.335	3.489.182
8. Ostala materijalna imovina	018	13	13
9. Ulaganje u nekretnine	019	8.422.514	8.422.514
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	284.719.782	216.302.368
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	160.837.706	179.859.714
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	58.948.504	35.912.808
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	63.644.006	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	1.289.566	529.846
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	0	0
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	384.526	6.128.433
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	410.665.472	375.277.329
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	59.607.579	56.217.537
1. Sirovine i materijal	039	30.641.571	31.779.527
2. Proizvodnja u tijeku	040	544.703	527.179
3. Gotovi proizvodi	041	26.386.811	22.394.865
4. Trgovačka roba	042	1.422.146	1.203.062
5. Predujmovi za zalihe	043	612.348	312.904
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	289.722.495	261.919.165
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	16.306.864	39.028.062
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	131.533.105	127.883.415
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	174.688	180.977
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	98.231	4.852.007
6. Ostala potraživanja	052	141.609.607	89.974.704
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	59.267.740	52.262.740
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	34.139.041	27.119.041
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	25.128.699	25.128.699
9. Ostala financijska imovina	062	0	15.000
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	2.067.658	4.877.887
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	836.044	842.215
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	795.576.914	682.732.333
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	448.055.409	399.251.947
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	244.169.200	244.169.200
II. KAPITALNE REZERVE	069	215.962	215.962
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	183.406.279	205.421.978
1. Zakonske rezerve	071	11.301.320	12.402.105
2. Rezerve za vlastite dionice	072	545.380	545.380
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-545.380	-545.380
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	172.104.959	193.019.873
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	912.335	853.820
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	-2.664.066	-2.335.629
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078	-2.664.066	-2.335.629
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	60.446	-21.238.558
1. Zadržana dobit	082	60.446	58.515
2. Preneseni gubitak	083	0	21.297.073
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	21.955.253	-27.834.826
1. Dobit poslovne godine	085	21.955.253	0
2. Gubitak poslovne godine	086	0	27.834.826
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	090	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	0	0
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	0	0
6. Druga rezerviranja	094	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	59.234.076	97.782.765
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	59.234.076	97.782.765
7. Obveze za predujmove	102	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105	0	0
11. Odgođena porezna obveza	106	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	280.270.026	180.501.366
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	0	26.238
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	2.629.222	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	151.536.265	62.435.392
7. Obveze za predujmove	114	334.939	113.929
8. Obveze prema dobavljačima	115	105.662.514	105.943.377
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	10.800.000	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117	3.963.872	8.162.659
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	4.349.100	3.279.214
12. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	119	0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121	994.114	540.557
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	8.017.403	5.196.255
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	795.576.914	682.732.333
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	0	0

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	693.795.216	695.174.499
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	108.053.077	118.848.787
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	580.729.880	566.344.960
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	1.633.764	1.672.084
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	345.323	3.002.065
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	3.033.172	5.306.603
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	663.962.041	676.638.020
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	-2.538.945	3.976.740
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	546.909.065	544.730.331
a) Troškovi sirovina i materijala	134	314.737.172	311.692.622
b) Troškovi prodane robe	135	10.170.245	22.513.017
c) Ostali vanjski troškovi	136	222.001.648	210.524.692
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	70.297.442	74.745.997
a) Neto plaće i nadnice	138	45.430.184	48.139.707
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	14.673.758	15.787.431
c) Doprinosi na plaće	140	10.193.500	10.818.859
4. Amortizacija	141	25.555.497	21.749.993
5. Ostali troškovi	142	21.068.248	27.919.795
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	1.860.202	3.115.839
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144	0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	1.860.202	3.115.839
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	0	0
b) Rezerviranja za porezne obveze	148	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149	0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	0	0
f) Druga rezerviranja	152	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	153	810.532	399.325
III. FINANIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	9.724.104	9.023.972
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	3.152.303	3.075.894
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	149.237	94.722
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	1.045.308	1.040.503
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	5.377.256	4.812.853
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163	0	0
10. Ostali financijski prihodi	164	0	0
IV. FINANIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	12.333.279	61.198.435
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	346.759	419.779
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	6.799.478	6.114.528
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	5.157.833	2.696.777
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170	0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171	0	51.206.723
7. Ostali financijski rashodi	172	29.209	760.628
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	703.519.320	704.198.471
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	676.295.320	737.836.455
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	27.224.000	-33.637.984
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	27.224.000	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	-33.637.984
XII. POREZ NA DOBIT	182	5.268.747	-5.803.158
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	21.955.253	-27.834.826
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	21.955.253	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	-27.834.826

RACUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198	0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200	0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	21.955.253	-27.834.826
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	-509.132	400.533
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206	-509.132	400.533
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209	0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	0
8. Ostale ne vlasničke promjene kapitala	211	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	-91.644	72.096
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	-417.488	328.437
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	21.537.765	-27.506.389
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP	215	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217	0	0

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2018. do 31.12.2018.

u kunama

Obveznik: SAPONIA D.D. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	27.224.000	-33.637.984
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	30.206.497	76.955.278
a) Amortizacija	003	25.555.497	21.749.993
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	-100.676	-6.330
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	29.209	51.967.351
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-4.197.611	-4.116.397
e) Rashodi od kamata	007	6.799.478	6.114.528
f) Rezerviranja	008	0	0
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	281.017	-1.804.977
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	1.839.583	3.051.110
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	57.430.497	43.317.294
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	-132.121.345	-25.281.571
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	-97.490.551	-9.421.797
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	-29.268.113	-18.738.069
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015	-5.362.681	2.893.295
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	0	-15.000
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	-74.690.848	18.035.723
4. Novčani izdaci za kamate	018	-6.592.289	-6.612.357
5. Plaćeni porez na dobit	019	-4.621.446	-4.716.333
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	-85.904.583	6.707.033
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	198.202	22.600
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022	0	63.327.982
3. Novčani primici od kamata	023	31.481	1.606.870
4. Novčani primici od dividendi	024	0	0
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	750.000	7.020.000
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	57.622	385.609
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	1.037.305	72.363.061
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-11.090.832	-6.977.160
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	-10.100.000	-10.000.000
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	-60.246	-65.539
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-21.251.078	-17.042.699
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-20.213.773	55.320.362
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	15.208.000	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	140.774.122	103.834.596
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	155.982.122	103.834.596
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	-54.985.451	-160.211.142
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	-3.728.548	-2.840.620
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-58.713.999	-163.051.762
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	97.268.123	-59.217.166
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	-8.850.233	2.810.229
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	10.917.891	2.067.658
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	2.067.658	4.877.887

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za razdoblje od 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Opis pozicije	AOP oznaka	Raspodjeljivo imateljima kapitala matice														Manjinski (nekontrolirajući) interes	Ukupno kapital i rezerve
		Temeljni (upisani) kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	Statutarne rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvo	Zadržana dobit / preneseni gubitak	Dobit / gubitak poslovne godine	Ukupno raspodjeljivo imateljima kapitala matice		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16 (3 do 6 - 7 + 8 do 15)	17	18 (16+17)
Prethodno razdoblje																	
1. Stanje na dan početka prethodne poslovne godine	01	244.169.200	215.962	10.311.184	545.380	545.380	0	153.292.377	972.781	-2.246.578	0	0	19.802.718	0	426.517.644	0	426.517.644
2. Promjene računovodstvenih politika	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Ispravak pogreški	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Stanje na dan početka prethodne poslovne godine (prepravljeno) (AOP 01 do 03)	04	244.169.200	215.962	10.311.184	545.380	545.380	0	153.292.377	972.781	-2.246.578	0	0	19.802.718	0	426.517.644	0	426.517.644
5. Dobit/gubitak razdoblja	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21.955.253	21.955.253	0	21.955.253
6. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	07	0	0	0	0	0	0	0	-60.446	0	0	0	73.715	0	13.269	0	13.269
8. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	08	0	0	0	0	0	0	0	0	-417.488	0	0	0	0	-417.488	0	-417.488
9. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Ostale nevladničke promjene kapitala	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.269	0	-13.269	0	-13.269
15. Povećanje/smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim reinvestiranjem dobiti i u postupku predstečajne nagodbe	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala reinvestiranjem dobiti	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstečajne nagodbe	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Otkup vlastitih dionica/udjela	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Isplata udjela u dobiti/dividende	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20. Ostale raspodjele vlasnicima	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu	21	0	0	990.136	0	0	0	18.812.582	0	0	0	0	-19.802.718	0	0	0	0
22. Povećanje rezervi u postupku predstečajne nagodbe	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja prethodne poslovne godine (04 do 22)	23	244.169.200	215.962	11.301.320	545.380	545.380	0	172.104.959	912.335	-2.664.066	0	0	60.446	21.955.253	448.055.409	0	448.055.409
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																	
I. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT PRETHODNOG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 06 do 14)	24	0	0	0	0	0	0	0	-60.446	-417.488	0	0	60.446	0	-417.488	0	-417.488
II. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK PRETHODNOG RAZDOBLJA (AOP 05+24)	25	0	0	0	0	0	0	0	-60.446	-417.488	0	0	60.446	21.955.253	21.537.765	0	21.537.765
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA PRETHODNOG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 15 do 22)	26	0	0	990.136	0	0	0	18.812.582	0	0	0	0	-19.802.718	0	0	0	0

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za razdoblje od 01.01.2018 do 31.12.2018

u kunama

Opis pozicije	AOP oznaka	Raspodjeljivo imateljima kapitala matice														Manjinski (nekontrolirajući) interes	Ukupno kapital i rezerve
		Temeljni (upisani) kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	Statutarne rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvo	Zadržana dobit / preneseni gubitak	Dobit / gubitak poslovne godine	Ukupno raspodjeljivo imateljima kapitala matice		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16 (3 do 6 + 7 + 8 do 15)	17	18 (16+17)
Tekuće razdoblje																	
1. Stanje na dan početka tekuće poslovne godine	27	244.169.200	215.962	11.301.320	545.380	545.380	0	172.104.959	912.335	-2.664.066	0	0	22.015.699	0	448.055.409	0	448.055.409
2. Promjene računovodstvenih politika	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Ispravak pogreški	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Stanje na dan početka tekuće poslovne godine (prepravljeno) (AOP 27 do 29)	30	244.169.200	215.962	11.301.320	545.380	545.380	0	172.104.959	912.335	-2.664.066	0	0	22.015.699	0	448.055.409	0	448.055.409
5. Dobit/gubitak razdoblja	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-27.834.826	-27.834.826	0	-27.834.826
6. Tačajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	33	0	0	0	0	0	0	0	-58.515	0	0	0	71.360	0	12.845	0	12.845
8. Dobitak ili gubitak s osnovne naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	34	0	0	0	0	0	0	0	0	328.437	0	0	0	0	328.437	0	328.437
9. Dobitak ili gubitak s osnovne učinkovite zaštite novčanog toka	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Dobitak ili gubitak s osnovne učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Ostale nevladničke promjene kapitala	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-21.297.073	0	-21.297.073	0	-21.297.073
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.845	0	-12.845	0	-12.845
15. Povećanje/smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim reinvestiranjem dobiti i u postupku predstečajne nagodbe)	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala reinvestiranjem dobiti	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Povećanje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstečajne nagodbe	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Otkup vlastitih dionica/udjela	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Isplata udjela u dobiti/dividende	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20. Ostale raspodjele vlasnicima	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu	47	0	0	1.100.785	0	0	0	20.914.914	0	0	0	0	-22.015.699	0	0	0	0
22. Povećanje rezervi u postupku predstečajne nagodbe	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja tekuće poslovne godine (AOP 30 do 48)	49	244.169.200	215.962	12.402.105	545.380	545.380	0	193.019.873	853.820	-2.335.629	0	0	-21.238.558	-27.834.826	399.251.947	0	399.251.947
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																	
I. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT TEKUĆEG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 32 do 40)	50	0	0	0	0	0	0	0	-58.515	328.437	0	0	-21.238.558	0	-20.968.636	0	-20.968.636
II. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆEG RAZDOBLJA (AOP 31 + 50)	51	0	0	0	0	0	0	0	-58.515	328.437	0	0	-21.238.558	-27.834.826	-48.803.462	0	-48.803.462
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA TEKUĆEG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 41 do 48)	52	0	0	1.100.785	0	0	0	20.914.914	0	0	0	0	-22.015.699	0	0	0	0